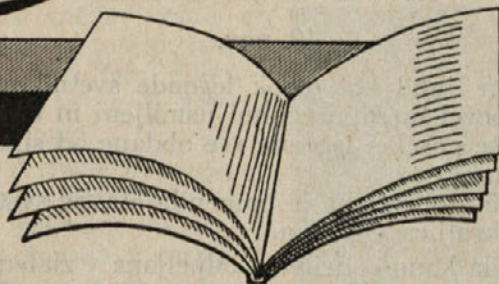

CVETJE

XLVI.
LJUBLJANA

1929 - XI.
NOVEMBER

P. KRIZOSTOM:

Naši rajni si luči žele.

Medla svetloba gre preko gorá;
solzé v jesenski travi tlé.
V grobovih kraljuje temá.

Naši rajni si luči žele. —
Le nažigajmo sveče,
da ž njimi nam srca vskipe
k viru vseh plamenov sreče,
da pred božjim tronom
v molitev sveto se zlijó
in zapoje za rajne „Miserere“.

Bratje moji, pustimo solze!
Naši rajni brez solnca veliko trpe.
Molimo zanje,
da jim olajša Gospod
njih težko spanje.

Naši rajni si luči žele.
Iz teme strmé v višave:
„Pokaži nam Gospod
vsaj droben žarek svoje slave!“

Kristus — svetlobe večne vir,
Daj luči vernim dušam!
Daj jim svoj sladki mir!

P. ROMAN:

SV. ELIZABETA — KNEGINJA LJUBEZNI IN DOBROTE.

19. nov.

Nepopisno sem ljubil kot otrok legende svetnikov, zlasti onih, ki so bili z ubožci in zapuščenimi usmiljeni in dobri. Med temi so mi ugajale še posebej legende vse obdane od sijaja slovečih imen in kraljevih diademov.

Čudež lepote in dobrote pa je pomenila otroku sveta Elizabeta kneginja Turingijska, kraljica Ogerska.

Že to, da je bila komaj štiriletna odpeljana v zlatem vozu, v spremstvu najodličnejših vitezov v daljno nemško deželo, me je ganilo do solz. S seboj so ji dali srebrno zibelko in srebrno banjico, in še zamorsko punčko za igračko. Punčka seveda ni bila živa, ampak mala Elizabeta jo je strašno ljubila. Juta pa je bila njena sovrstnica in se je z njo igrala in jo tolažila: otrok otroka.

To vem iz otroških let — danes je tista sijajna slika malce zabrisana. Toda ljubezen je ostala. Zgodovina sporoča o tej najljubeznivejši svetnici srednjega veka sledeče.

Leta 1207 je kot hčerka ogerskega kralja Andreja in njegove žene Gertrude ugledala božji svet. Ostala pa je na Ogrskem komaj toliko časa, da je umela govoriti in otroško čebljati, nato pa so štiriletno cvetko pripeljali na Wartburg, da jo ondi skupno z njenim bodočim soprogom Ludvikom, ki je bil tedaj tudi še otrok, vzgoje in pripravijo za visoki poklic kneginje.

Otroška leta male Elizabete so potekla sprva v nezavedni otroški brezskrbnosti, ki pač pozna solze, pa jih tudi hitro posuši. Pozneje pa ji je življenje do roba napolnilo čašo trpljenja.

Ko je doraščala, je bodoča tašča žena Hermana Turingijskega ni mogla trpeti in neštetokrat jo je kregala in karala. Danes zato, ker je predolgo molila v grajski kapeli, jutri zopet zato, ker je bila predobra in preljubezniva z ubožci in bolniki, ki so bili nizkega stanu. Zopet se je zgodilo, da so pri javnem obedu začele govoriti dvorne dame opogumljene po besedah kneginje in prevzete zavisti, da za bodočo kneginjo ne marajo nune, in da nikakor niso voljne večno se postiti. To so bile prve kaplje pelina v njeni zorni mladosti.

Dvanajstletna je smela prvič na ples. Kako je ljubila godbo, kako je ljubeče gledala svojemu zaročencu, ki je bil nekaj let starejši od nje v oči in se vrtela kot metulj, oblečena v dragoceno haljico, po gladkem podu prostrane grajske dvorane. Tedaj jo njena ljubljena Juta potegne za rokav in na vprašanje kaj je, ji ta odgovori: Princeska, trikrat ste plesala za svet in za Vašo ljubezen, sedaj dvakrat opustite vrsto za Boga in za njegovo ljubezen... In ko je prišel Ludvik, da jo odvede vso dražestno v sredino dvorane je zardela odrekla, da ne, iz ljubezni do Boga. Kdo bi takega otroka ne ljubil?

1221 se je štirinajstletna poročila. In živela v presrečnem zakonu s svojim soprogom Ludvikom, ki jo je spoštoval in ljubil, ljubil kot dragoceno rožo iz kraljevskega vrta. Bog je njuno ljubezen blagoslovil s tremi otroci — enim sinčkom in dvema hčerama. Ena od teh je blazena Gertruda Altenberška.

Po šestih letih zakona ji umre njen soprog 11. sept. 1227. Rože njene kratke sreče so se usule. Pričela se je bridkost. Že po naravi globokočutečega srca in plemenitega mišljenja je od l. 1225 pod strogim vodstvom svojega spovednika frančiškana P. Konrada zorela bolj in bolj za večne livade. Bolniki so ji bili prijatelji, tolažila jih je in pri tem delu sama iskal utehe za svojo bol in za svoje trpljenje.

Kmalu po smrti njenega soproga jo je njen svak Henrik Raspe pregnal iz gradu Wartburg, ki ga je morala v mrzli zimski noči z otroci vred zapustiti. Prva njena pot jo je vodila v frančiškansko cerkev, kjer je dala zapeti „Te Deum“ — češ, Bog že ve, kaj dela in kam jo vodi. Sprva je našla zasilno zavetje v Eisenachu, nato pa jo je sprejel njen ujec Egbert škof Bamberški. Ko se je družinski spor uredil, so ji prisodili Marburg z okolico.

Tu je živila do svoje smrti (17. nov. 1231) povsem v službi žive dobrote. Do sebe zelo stroga, je bila do vseh, ki so k njej prihajali nenavadno ljubezniva, pristrčna in potrpežljiva. Že za časa življenja visoko spoštovana in od tisočev ljubljena, se je po smrti začelo njeno češčenje bolj in bolj širiti.

27. maja 1235 ji je papež Gregor IX., isti kot sv. Frančišku, dal čast oltarjev.

To je zunanji obris življenja kneginje — tretjerednice. Njenega notranjega življenja ni mogoče podati, ker o tem bi ne zadostovale cele knjige. Pač pa je jasno, da je vedno in povsod imela pred očmi ljubezen do Boga in do bližnjega in je na ta način skušala uresničiti ideal svojega in našega Očeta Frančiška.

Da bi njene rože, njena ljubezen, njene dobrote, njeno sveto življenje tudi med nami zacvetele — to nam izprosi kneginja rož in dobrote in ljubezni.

*Sv. Elizabeta — kneginja
ljubezni in dobrote.*

P. MODEST:

NE POZABIMO RAJNIH!

kažejo spoštovanje človeškemu telesu, ki je tempelj sv. Duha. Prav je tudi, da okrasijo njegov grob in pridno gojijo cvetje na njem. Tudi žalost nad izgubo dragega bitja je opravičena, vendar ne sme biti nikdar pretirana.

Trdim pa nasprotno, da je vsa miselnost novodobnega človeka obrnjena samo na zunanost, na hipni učinek; da pri tej pozornosti na minljivost prezre ceno večnosti. Že v zdravih dneh je prva človekova dolžnost, da poravna svoj račun z Bogom, koliko bolj še-le v smrtni nevarnosti. Skrbi za bolnikovo dušo ti, ki si zdrav in si njegov bližnji; skrbi pa tudi za večno zveličanje umrlega še dolgo, dolgo po njegovi smrti.

Znano je vsakemu katoliškemu kristjanu, da je onstran groba poleg večnega veselja in večnega pogubljenja tudi še kraj časnega trpljenja. Vice, čistilišče, so nekako srednje stanje med nebesi in peklom, vendar pa vodi izhod odtod samo v večno življenje. Tu sèm namreč pridejo duše onih pokojnih, ki so sicer umrli v milosti božji, ki pa kazni za svoje velike grehe tukaj na zemlji še niso prestali, ali pa, ki so se preselil na oni svet omadeževani z malimi grehi. Ker je večina ljudi takih, da niso vredni ne nebes ne pekla, zakaj pisano je, da „nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo“, je ta kraj očiščevanja za človeštvo prava dobrot. Tu morajo trpeti toliko časa, da se popolnoma očistijo, da zadostijo božji pravičnosti do zadnjega vinarja.

Kazen, ki jo morajo duše prenašati v tej ječi žalosti, je čutno trpljenje, ki ga jim povzroča ogenj, katerega prižiga roka neskončno pravičnega Boga. Sv. Pavel piše (I. Kor. 3, 11—15): „Drugega dna namreč nihče ne more vložiti razen tega, katero je vloženo, ki je Jezus Kristus. Če pa kdo na to dno zida zlato, srebro, drage kamne, les, seno, strnje, bo vsakega delo očitno; zakaj Gospodov dan bo razjasnil, ker bo v ognju razodeto, in kakršno je vsakterega delo, bo ogenj poskusil. Kogar delo, ki ga je sezidal, ostane, bo plačilo prejel, kogar

Konec se bliža, konec. Na smrtni postelji leži bolnik, okoli njega pa se sučejo domači in res iskreno želijo, da bi mu pomagali. Kličejo zdravnika, ne samo enega, marveč dva, tri, da bi mu rešili življenje. Zaman! Bela žena zamahne z ostrino svojega orožja po niti življenja in človek je mrtvec. Pogreb mu napravijo nad vse sijajen: s cvetjem obujejo njegovo rakev, godba igra žalostinke in pevski zbor mu prepeva v slovo. Na pokopališču je jok do obupa in v največji žalosti se sprejemajo izrazi sočutja. V prihodnjih dneh morebiti še ena sv. maša in žalost polagoma mineva, mineva pa tudi spomin na pokojnega.

Ne rečem, da vsega tega ne sme biti. Za dostojen pokop umrlega morajo skrbeti njegovi domači, saj s tem ravno po-

delo pa zgori, bo škodo trpel; on bo otet, vendar tako kakor skozi ogenj." Sv. Avguštin pa pravi: „Ogenj čistilišča je hujš kakor karkoli, kar si moremo glede kazni na tem svetu misliti, videti ali čutiti.“ In sv. Ciril Jeruzalemski dostavlja: „Čutna kazen v vicah je enako huda, kakor ona v peklu; razločujeta se samo v trajanju.“

Hujša kakor to čutno trpljenje pa se zdi, da je muka, ki jo povzroča hrepenenje po Bogu, najljubšem in najsvetejšem. Ko se duša oprusti tvarnih spon telesnosti, tedaj z vso gotovostjo spozna svoj cilj in namen — Boga in z brezmejno ljubeznijo zahrepeni po njem. Zaveš pa, da je omadeževana, da taka ne sme in ne more pred božje obličje, stavi meje njenemu hrepenenju in jo priklepa na kraj očiščevanja.

Priznati pa moramo, da duše v vicah ne trpijo vse enako: ker niso vse enako grešile, zato dolgujejo ene več druge manj; ker jim morejo njihovi prijatelji tukaj na zemlji zmanjšati trpljenje, ako jim priskočijo na pomoč z molitvijo, z miloščino, posebno pa z daritvijo sv. maše.

Da je molitev najnavadnejše sredstvo, katerega vsakdo zmore, da pomaga dušam v vicah, nas opozarja sv. Pismo, ko pravi: „Sveta in zveličavna je misel moliti za mrtve, da bodo rešeni svojih grehov“ (II. Mak. 12, 46). Sv. Jakob (5, 16.) pa nas opominja: „Molite drug za drugega, da boste rešeni; mnogo namreč premore stanovitna molitev pravičnega.“

Tudi miloščina izdatno pomaga trpečim v vicah. Sv. Duh nam govori tako-le: „Radodarnost je vsem živim prijetna, pa tudi mrtvim milosti ne odreci“ (Sir. 7, 37). Na drugem mestu zopet pravi: Miloščina očiščuje dušo grehov in da najti milosti in večno življenje (Tob. 12, 9). Sv. Ambrozij pa pristavlja: „Vse, kar storimo in porabimo v korist mrtvih, se nam zaračuni v zasluženje in nam bo po smrti povrnjeno stoterno.“ Če si ubog, brez premoženja, pa daruj za mrtve duhovno miloščino: sv. obhajilo, odpustke, sv. križev pot.

Največ pa koristi dušam v vicah sveta maša, ako jo za nje darujemo. „Da nekrvava daritev oltarja, ki se od daritve na križu po svoji naravi nič ne razločuje, donaša ne le svetnikom slavo, in da je tistim, ki so v težavah tega življenja, v pomoč in zveličanje, ampak da tudi prav posebno pomaga k rešitvi duš vernikov, ki počivajo v Kristusu, to je bil veden in stanoviten nauk svete cerkve,“ pravi papež Benedikt XV. Zato je ravno isti papež dovolil, da sme na dan Spomina vernih duš vsak duhovnik opraviti tri sv. maše, da se tako bogati zaklad zasluženja Jezusovega z veliko radodarnostjo odpre vsem umrlim vernikom. Živi pa naj bi se zavedali, iz koliko ozirov so dolžni pomagati bratom in sestram, ki jih muči ogenj čistilišča, in naj bi bili zato pri več sv. mašah zelo pobožno. Tudi sv. škof Antonin nas na to opozarja rekoč: „Najsvetejši altarni zakrament, v katerem se neprenehoma ponavlja trpljenje Jezusa Kristusa, je sam na sebi prvi in najboljši pripomoček za rajne v kraju očiščevanja.“

Nihče pa naj ne misli, da bo oškodovan, ako bo dobro delal za duše v vicah in ne sam zase; zakaj iz kraja očiščevanja rešene duše neprenehoma prosijo za one, s katerih pomočjo so bile otete, in Bog jim ničesar ne odbije. „Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli,“ pravi Gospod.

Kako Bog že tukaj na zemlji blagoslavlja tiste, ki radi pomagajo dušam v vicah, vidimo prav nazorno v življenju sv. Petra Damijana.

Ko je bil Peter še zelo majhen deček, mu je neizprosna smrt porabala očeta in mater. Najstarejši brat ga je nato vzel k sebi, ki pa je ravnal ž njim zelo neusmiljeno. Bosonog in raztrgan je hodil okoli; njegova hrana je bila slaba in nezadostna. Nekega dne je imel posebno srečo, najdel je na poti zlat denar. Koliko veselje za ubogega dečka! Ko lastnika, kateremu bi bil denar vrnil, ni mogel najti, je premišljeval, za kaj bi bilo najbolje izdati zlatnik. Saj mu je prišlo na misel mnogo, mnogo reči, ki bi jih zelo rabil, pa se ni mogel odločiti. Slednjič se je v njegovem srcu razvil sklep, ki ga je takoj izvršil — najdeni denar je dal nekemu mašniku, da je opravil sv. mašo za verne duše v vicah. In glej! Komaj je ta, za njegovo starost in njegove razmere, resnično junaški sklep izvršil, se je njegovo stališče nenadoma spremenilo. K sebi ga je namreč vzel drugi brat, ki je res prav lepo skrbel zanj; poslal ga je v šolo, vzdrževal ga toliko časa, da je postal duhovnik in vreden služabnik sv. cerkve; pozneje je bil kardinal in velik svetnik. Njegova osebna žrtev za verne duše v vicah mu je prinesla obilno božjega blagoslova.

Pojdi in stori tudi ti tako!

P. MAVRICIJ O. CAP.:

SV. FRANČIŠEK, OTROK NEBEŠKEGA OČETA.

Ne samo materijalistični brezverci, temveč tudi nekateri tisti, ki še hočejo veljati za kristijane, iščejo vso svojo srečo le v minljivih stvareh, smatrajo pridobivanje premoženja in uživanje posvetnih dobrot za vrhovni in zadnji cilj svojega zemskega bivanja ter živijo večkrat tako, kakor da bi bil človek ustvarjen samo za ta svet in kakor da bi ne bilo po smrti nobenega življenja več. Mnogo, mnogo ljudi ne obrača več svojega pogleda proti nebu, se noče nič več spominjati svojega Stvarnika in noče nič več misliti na večnost. Ako je bilo kdaj treba navduševati ljudi, naj povzdigujejo svoje oči in svoja srca kvišku, k nebeškim višavam, kjer prebiva naš predobri nebeški Oče in kjer nas čaka večna sreča, potem je to treba storiti zlasti v današnjih dneh. Ravno današnjemu človeštvu veljajo še prav posebno besede božjega Zveličarja: „Ne skrbite torej in ne povprašujte: Kaj bomo jedli ali kaj bomo pili in s čim se bomo oblekli?... Saj ve vaš nebeški Oče, da vsega tega potrebujete. Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to se vam bo navrglo.“ (Mat. 6, 31 sl.). Po teh besedah so se ravnali vsi svetniki, zlasti sv. Frančišek Asiški. O njem lahko trdimo, da je pred vsemi drugimi stvarmi iskal božje kraljestvo in njegovo pravico. Zato je od Boga pričakoval in dobil vse potrebno za življenje, v Bogu je iskal in našel svojo časno in večno srečo in Bogu se je popolnoma izročil v vodstvo in varstvo.

1. Od Boga je pričakoval in dobil vse potrebno za življenje.

Sv. Frančišek je imel čudovito zaupanje v Boga. Bil je prepričan, da bo Bog vedno njega in njegove brate preskrbel z vsem potrebnim za življenje. Svoj prvi red je uredil na podlagi popolnega uboštva in pre-

povedal slehernu lastnino. Papežu Inocencu III. se je zdelo skoraj nemogoče, da bi zamogel kak red obstojati brez premoženja in brez imetja. Zanašati se edinole na božjo previdnost in pričakovati vse življenjske potrebščine iz božjih rok, to je bilo do tedaj res nekaj čisto novega in nenavadnega. Sv. Frančišek pa je to načelo popolnoma uresničil. Za sebe in za vse svoje duhovne sinove se je odpovedal slehernemu posvetnemu premoženju ter se popolnoma izročil božji previdnosti. Kakor otrok nič ne misli in nič ne skrbi, odkod in kako bo dobil hrano in obleko, temveč se zanese na svoje starše, tako je tudi sv. Frančišek v svojo skrb za časne potrebe izročil Očetu v nebesih, o katerem pravi evangelij, da preživlja ptice neba in oblači lilije na polju.

Vendar pa ne smemo misliti, da je bil sv. Frančišek nasprotnik dela. Nikakor ne! V svoji oporoki je zapisal tako-le: „Delal sem s svojimi rokami in hočem trdno delati ter hočem, da tudi vsi drugi moji bratje delajo.“ Med njegovimi brati je bil tudi eden, kateremu se ni ljubilo prav nič delati. Frančišek ga je imenoval „brata muho“ ter ga z nevoljo izpodil iz reda. Frančišek je bil torej prijatelj dela. Z delom si je hotel zaslužiti svoj vsakdanji kruh in šel je še le potem prosit miloščine, kadar ni dobil dovolj plačila za svoje delo. Zavrgel je le tisto pretirano skrb za posvetno premoženje, ki človeka tako prevzame, da zanemarija svoje dolžnosti do Boga in pozablja na zveličanje svoje duše. Predvsem in v prvi vrsti je hotel postati bogat pred Bogom, bogat na čednostih ter je bil prepričan, da bo Bog velikodušno poskrbel za njegove in njegovih bratov potrebščine.

In res je Bog na čudovit način poskrbel za sv. Frančiška in njegove sinove. Niti njemu niti njegovim sinovom v vseh poznejših stoletjih ni manjkalo ničesar, kar je za življenje neobhodno potrebno. Najbolj očitno se je to pokazalo v svetovni vojski. Čeprav niso siromašni Frančiškovi sinovi imeli ne posestev, ne denarja, ne živežnih zalog, ne nobenih stalnih dohodkov, ampak so bili navezani edinole na miloščino, vendar so povsod za silo izhajali in od nabrane miloščine še drugim delili. Po zgledu svojega duhovnega očeta so zaupali v Boga in Bog jih je preskrbel z vsem potrebnim.

O, da bi tudi mi po otroško zaupali v Boga ter se popolnoma prepustili njegovi očetovski previdnosti! Bog nas gotovo ne bo zapustil, dokler bomo zaupali vanj in se pripročali njegovi dobrotljivosti. Dal nam bo vsega, karkoli neobhodno potrebujemo za življenje. S tem seveda ni rečeno, da nam ni treba skrbeti za svoje časne potrebe. Ravno tukaj velja naš stari pregovor: „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.“ Bilo bi predrzno in pregrešno, če bi hoteli pasti lenobo in zraven pričakovali pomoči od Boga. Bog ne mara podpirati lenuhov. Treba je tudi delati ter si z delom služiti svoj vsakdanji kruh, naj bo to delo potem ali telesno ali pa duševno. Krščanstvo obsoja lenobo in uči, da lenuhi nimajo pravice do vsakdanjega kruha, kakor se izraža sv. Pavel: „Kdor noče delati, naj tudi ne jé. (2. Sol. 3, 10).

Popolnoma v duhu krščanstva je torej, če se ukvarjamo z delom ter se trudimo ali za svojo lastno blaginjo ali pa za telesni in duševni blagor svojega bližnjega. Kadar delamo za druge, kakor store to navadno redovniki, potem imamo pravico do vsakdanjega kruha, katerega si lahko tudi izprosimo, če ga drugače ne dobimo. Toda nikdar se ne smemo tako potopiti v delo, da bi pri tem pozabili na Boga in na svojo dušo. Čisto krivo ravnajo tisti, ki se s pretirano skrbjo trudijo in mučijo za svoj vsakdanji kruh ter se zanašajo le na svojo moč in svojo

delavnost, kakor da bi ne bilo nobenega Boga in nobene previdnosti, nobene duše in nobenega posmrtnega življenja. Koliko je dandanes ljudi, ki se brigajo samo za ta svet in ne poznajo nobene druge skrbi, kakor skrb za denar in premoženje, skrb za uživanje in naslade mesa. Ti ljudje se nič ne spomnijo na Boga in njegovo brezmejno očetovsko previdnost ter se nič ne zmenijo za nebesa. Glavni in edini cilj vsega njihovega mišljenja in hotenja, delovanja in življenja obstoji v tem, da si pridobivajo premoženje in priznanje pri ljudeh ter strežejo svojim nagonom in strastem. Zalibog, da so tudi nekateri kristjani okuženi od tega posvetnega duha.

Sv. Frančišek je ljudem svojega časa z besedo in zgledom klical, naj ne navezujejo preveč svojega srca na posvetne stvari in naj ne skrbijo preveč za svoje življenske potrebe, temveč naj iščejo v prvi vrsti božjega kraljestva in njegove pravice. Ta opomin velja tudi nam, saj navezujemo tudi mi svoje srce vse preveč na posvetne stvari in smo vse preveč v skrbeh za svoje vsakdanje potrebe. Opravljajmo svoje delo, kakor ga nam nalaga naš poklic, in se potrudimo za svoj vsakdanji kruh, zraven pa trdno zaupajmo v Boga in božjo previdnost in Bog nas bo gotovo preskrbel z vsem potrebnim. Še bolj pa se potrudimo za to, da bomo živeli zmeraj v posvečujoči milosti božji ter si nabrali za večnost mnogo dobrih del. To bodi naša prva in največja skrb, vse drugo nam bo navrženo.

(Dalje prth.)

P. ANGELIK:

KAKO SODI IN RAVNA KATOLIČAN.

O praznoverju.

Po svoji naravi človek rad išče stika z nadčutnim, nevidnim, duhovnim svetom. Pravtako človek hrepeni po tem, da bi spoznal svojo prihodnost, naj si bo že na ta ali oni način. Iz prvega dejstva je povsem razumljivo, zakaj je dandanes praznoverje tudi med takomimenovanimi izobrazenimi krogi tako zelo razširjeno. Čim manj vere imajo ljudje, to se opaža posebno po velikih mestih, deloma tudi že v Ljubljani, tem bolj je razširjeno praznoverje, ki se kaže zlasti v raznovrstnih spiritističnih sestankih in poskusih. Akoravno je bilo že davno in večkrat ugotovljeno, da je pri tem najmanj 99 odstotkov prevar in komaj en odstotek še nepojasnjenih duševnih sil, se ti ljudje ne dajo prepričati. Toda o tem ob priliki kaj več.

Drugo zgoraj omenjeno nagnenje človeka je njegova radovednost glede prihodnosti, glede znamenj, ki pomenijo bodočo srečo ali nesrečo i. t. d. Tovrstno praznoverje pa je tudi med dobrimi kristjani močno razširjeno. Za nesrečno številko smatrajo ti ljudje številko 13, in izmed dni petek. Ne sme sedeti pri omizju trinajst oseb, drugače bo gotovo enega ali drugega zadela nesreča in v petek Bog varuj začeti kako važnejše opravilo, kajti petek je nesrečen dan. Če zjutraj, ko stopi kdo iz hiše, ali na novega leta dan najprej srečaš žensko, tedaj pomeni to nesrečen dan ali nesrečno leto. Pravtako praznoverje je pošiljanje gotovih molitvic deveterim osebam, od katerih vsaka mora isto storiti zopet nadaljnim deveterim osebam, in tistega, ki to kroženje prekrši, gotovo zadene nesreča. Sem spada tudi prorokovanje bodočnosti, na podlagi

mešanja kvart, iz raznih črt v pisavi ali črt, ki jih kaže človeška roka na dlani ali pa tudi iz sanj in sanjskih bukev. Ker se te in podobne vraže tudi med Slovenci širijo, je primerno, da povemo jasno, kako sodi o tem katoliška cerkev.

Predvsem je vse to praznoverje velika neumnost, in obžalovanja vredno je, da se dandanes ob splošnem napredku kulture dobe celo izobraženi ljudje, ki tako praznoverje podpirajo, namesto da bi ga pobijali. Katoliška vera ne pozna ne nesrečnih števil, ne nesrečnih dni, kajti vsi so enako blagoslovljeni od Boga. Sam sem veliko let živel in stanoval v sobi s številko 13, pa nisem niti en trenutek bil radi tega nesrečen, k večjemu obratno. Prazen strah in prazna vraža je vera, da prvo srečanje z žensko pomeni nesrečo, saj je žensko prav tako ustvaril Bog kakor moškega. Nespametno praznoverje je pošiljanje čeprav pobožnih molitvic na gotovo število oseb, čeprav so molitve potrjene od cerkve. Sreča ali nesreča nikakor ni navezana na gotovo število molitvic ali oseb. Tudi jaz sem dobil že dvakrat tako molitvico z ginljivo prošnjo naj ne prekine kroženja ter naj isto molitev in prošnjo pošljem nadaljnim devetim osebam. Ni treba omenjati, da kljub temu, da sem to kroženje prekinil, nisem postal niti za en hip bolj srečen ali nesrečen. Prav taka neumnost in z ozirom na to, ker stane denar, je še večja neumnost prorokovanje bodočnosti iz kvart ali iz črt na dlani človeške roke i. t. d. Če bi že Bog hotel komu povedati prihodnost, in edino Bog more za njo vedeti, je gotovo ne bo povedal kaki stari ciganki ali kakemu pretkanemu goljufu, ki si z izkoriščanjem ljudske neumnosti in praznoverja na lahek način služi svoj kruh.

Praznoverje ni samo nespametno ampak tudi greh. Res je, da je radi priprostosti in nevednosti tistih, ki to delajo in verujejo običajno le mali greh, vendar se je dober kristjan dolžan ogibati tudi zavednih malih grehov. Lahko pa postane smrtni greh, ako je z vedeževanjem ali drugim praznoverjem združen slab namen, zaničevanje cerkve ali pohujšanje bližnjega.

Bodisi da gledamo na praznoverje s tega ali onega stališča, je vse-kakor obžalovanja vredno, da velesejmski urad dovoljuje na svojem veseliščnem prostoru kojoj z vedeževalko, in pravitako je obžalovanja vredna reklama, ki jo je zanjo delal „Slovenski Narod“ dne 4. septembra 1929 in to časopis, ki ne bo zamudil nobene prilike, da bi katoliške cerkve ne obdolžil praznoverja. Velesejem, ki je in naj ostane gospodarska prireditelj velikega kulturnega pomena, na katerega imajo dostop stotisoči slovenskega ljudstva nikakor ne bi smel nuditi prilike za poneumnevanje slovenskega naroda.

P. ROMAN:

SKOZI TRPLJENJE DO SREČE.

XXIII. poglavje.

Opoldne je Pavel zapustil tvornico pol ure prej kot navadno, da ja ne bi zgrešil Vlade. Toliko mu je bilo na tem, da ni počakal električne cestne železnice, temveč je vzel avto in se odpeljal proti mestu. Dobro je vedel kje se nahaja pisarna advokata in malone četrte ure pred koncem uradnih ur je malce nestrpno, malce poln ljubečega pričakovanja stopal po pločniku sem in tja. Pisarna se je nam-

reč nahajala v stranski ulici, ki je vezala dve glavni cesti. Bila je zelo ugodna lega, ker je bil mir in istočasno hitro dostopna tudi iz glavnih ulic. Ko se je zopet hotel obrniti, je začul za seboj rahel šum obleke in komaj slišne korake.

Presenečen se je okrenil in z iskrenim pogledom je objel vso postavo Vladino, ki je bila oblečena v sinjemoder baržun z belimi obšivki. Izpod klobučka so ji silili temnorujavi kodri, iz oči pa ji je sijala radost. Toda v tem hipu se ji je pogled zasenčil in skrbljivo je vprašala: „Kako je z Vašim gospodom bratom? Ste že kaj podrobnega zvedeli.“

„Ne, ničesar, razen onega, kar sem Vam že po telefonu sporočil. Pač pa bi Vas prosil, če me sedajle spremite do bolnice. Časa imava dovolj, ker sem jaz preje nehal z delom in Vi tudi, seveda če Vam je prav in Vaša gospa mama ne bo kaj oporekala.“

„Mamica ne, gotovo ne, ampak ljudje imajo takoj toliko govoriti. Kar bojim se.“

„Pustite umazane jezike pri miru. Pošteni in pametni ljudje ne sodijo slabo. Za nepoštene se ni treba meniti. Torej greva. Rad bi Vam namreč nekaj povedal.“

Vlada se je vdala. Dvorljivo ji je prepustil desno stran in sprva pustil, da je ona čeblljala in stavljala vprašanje za vprašanjem. Tako rad jo je poslušal, ljubil je ta glas, ljubil njeno zanimanje za njegovo delo in njegovo življenje. Vendar si je moral priznati, da v vsem tem ni bilo prav nič vsiljivega ali narejenega, vse je bilo povsem naravno, tako dekliško in malce otroško.

Naenkrat je zaustavila korak in nekoliko namršila čelo ter kar iznenada rekla: „Seveda, rekli ste mi, da mi boste nekaj zaupali, in sedaj me pustite govoriti same vsakdanje reči. To pa ni lepo.“

Pavel se je nehote nasmehnil. Kaj je tudi hotel, mar naj pove temu otroku, ki je vendarle že vsa dama, kako ljubi njen glas in njeno čeblljanje? Utegne mu zameriti in še njemu se je zdelo neprimerno, zato je le skromno odvrnil: „Imate prav, gospodična, malo časa imava. Vendar mi je sedaj lažje, ker ste Vi napravila uvod.“

Danes ste izvedeli iz časopisov, iz kakšne rodbine sem. Moj oče je tovarnar Traven. Ime je dobro znano v poslovnem svetu. Čula boste morda v zvezi s tem vse mogoče stvari resnične in neresnične, izmišljene in ugibanja. Prišla Vam bo morda misel, zakaj nisem pri očetu v tvornici, zakaj ne stanujem doma. Že danes bi Vam vse rad obrazložil, pa ne morem in deloma tudi ne maram, dokler ni vse pojasnjeno. Zaenkrat Vam povem samo to, da so bili tehtni vzroki, da so me nagnili do tega, in Vas prosim, da prav ničesar ne verjamete, pa če ne vem kaj slišite o meni. Mnogo mi je na tem ležeče. Pač pa boste lahko pozneje stavila vsa vprašanja, ki se Vam bodo zdela važna ali nejasna. To sem Vam hotel zaupati in Vas prositi, da mi verjamete.

Vlada je zardela in takoj nato prebledela ter nekako mukoma vprašala: „In zakaj Vam je toliko na tem?“

Pavel na to vprašanje ni odgovoril, le korak mu je zastal, docela se je obrnil k njej, ki je v zadregi povésila pogled in jo motril... Brez besede, nekaj hipov.

„Mislim, da še ni čas, da o tem govorim. Pride pa kmalu — o tem sem prepričan.“

Mejtem sta prispela do Šentpeterske cerkve in tam je Pavel svetoval Vladi, da se popelje s tramvajem nazaj. Jaz moram v bolnico in Vi ne smete doma predolgo izostati. Prosim pa, da poveste gospej ma-

mici, da ste šla z menoj. S pogledom jo je še objel in ko mu je dala roko, se je nekoliko sklonil in poljubil roko. Vlada se je v zadregi izvila in stopila preko ceste, da počaka na voz. Noter do doma se je komaj zavedala. Te oči, te oči...

XXIV. poglavje.

Pavel je ves odločen, z lepim in tako sladkim ciljem pred seboj — katerega se je šele pravkar dodobra zavedel — stopil preko portala bolnice in povprašal vratarja za številko oddelka in sobe, kjer leži gospod Traven. Ni bilo daleč. Ko ga je Henrik ugledal, je že itak blede lice še bolj prebledelo in z očmi ga je lahko pozdravil. Bila sta sama. In tedaj se je zgodilo nekaj, kar Pavel niti najmanj ni pričakoval. Po prvih besedah, kako in kaj, je pričel namreč Henrik tako nevdržno ihteti, da se je zdelo Pavlu, Bog sam ve, če ni to živčna reakcija po bolečinah in je že hotel pozvoniti sestri, za kako pomirjajoče sredstvo. Toda odločni pogled bratov, ga je le pregovoril in to tem bolj, ker je pričel tedaj Henrik sunkoma pripovedovati zadnjih mesecev žalostno zgodbo. Bila je resnična izpoved brata bratu. Ko se je dotaknil denarja, je za nekaj hipov postal — Pavel se je obrnil k oknu, da mu ni bilo treba gledati v izmučeni obraz. Kajkrat ga je hotel prekiniti, pa Henrik ni pustil. S težavo je naposled vprašal: „Pavel, ali veš kdo je tisto menico ponaredil?“ Pavel se je počasi obrnil in tiho rekel: „Vedel nisem, pač pa sem za hip slutil, toda sum sem zavrgel kot neutemeljen in nečasten. Pa pustiva to, je za menoj in bom sam uredil. Sedaj delam in dobro služim.“

„In vendar sem bil jaz tisti, ki sem te tedaj prevaral. Nalašč sem čakal nekaj mesecev, da pozabiš, v zadregi sem bil, tista ženska me je imela v pesteh, ne vem ali sem jo ljubil, ali je bila samo strast in še lahko mišljenost. Ali mi moreš odpustiti, in če ne to, vsaj razumeti?“

„In nisi mogel povedati in zaupati vsaj meni?“

„Nisem upal.“

„In kaj sedaj? Kaj misliš storiti?“

„Očetu povem. Po mami in po tisti teti, ki me je vedno kot otroka imela tako rada, imam precej dote. Tisto ponudim očetu. Mislim, da se bo dal poravnati.“

„In moja čast? To ni nič? In moje bolečine — dolge mesece sam, v pregnanstvu?“

Henrik je prebledel... „Pavel, da bi ti vedel, koliko sem jaz trpel od tistega dne, bi mi lažje odpustil, ne verjameš, kako me je bolelo, skrbelo, v meni očitalo in grozilo. Koliko noči sem prečul, prepil, da bi v sebi udušil vest. Ne enkrat sem imel že samokres v rokah...“

Pavel pa je, kakor, da ga ni čul, nadaljeval:

„Henrik, Henrik, kako si mogel to? Ne veš, kaj me je stalo, da nisem tudi jaz tedaj, kljub temu, da sem bil nedolžen, vse skupaj pustil. Ne veš, kaj je trpel oče, ker je moral opustiti misel, na povečanje, ne veš kaj je trpela naša mama...“ Še je hotel govoriti, tedaj se je ozrl na Henrika, ki je ležal ves bled pred njim in mu je bilo žal trdih besedi.

„Prav imaš — toda vsaka šola nekaj velja. Jaz sem svojo drago plačal in jo še bom. Če moreš in hočeš mi na tem potu pomagaj. Sporoči očetu, da mu imam nekaj povedati, sicer je bil že tu, pa tako kratkih besedi, da nisem mogel, tudi sem bil še omoten od narkoze. Ali boš?“

„Bom, kar bom mogel — samo očetu ne povem. Boš moral sam, ali pa Ančki povej. Z očetom nisem govoril od onega dopoldne nobene besede. Preveč me je razžalil s svojim nezaupanjem.“

„Razumem, Pavel. Povem Ančki. Njo ima rad.“ „Stori tako!“ — in Pavel se je po teh besedah dvignil, se sklonil nad svojega brata in ga pobožal po čelu. Videti je bilo, da ni vajen dajati take nežnosti in vendar tudi, da bi rad s tem povedal, da odpušča. Nato se je trdo okrenil in šel brez besede.

Ko so se vrata za njim zaprla, so Henriku pripolzele dve solzi po bledem licu in tiho je zašepetal predse: „Kako je dober in pošten — — —“ in zatem še solze prepoznega kesanja: Zakaj nisem tudi jaz tak ...!

XXV. poglavje.

Tisto noč je Pavel po dolgih mesecih prvič brez skrbi in vesel prišel domov. Ostali popoldan je porabil za to, da obišče nekaj knjigaren, šel na sprehod in domov prišedši je dobro razpoložen vzel vijolino in pričel igrati. Brez not, kar je vedel in znal iz spomina, položil pa je v preproste melodije toliko občutja, da je gospa prišla iz svoje sobe, nalahno potrkala in prosila oproščenja, če moti. Toda zdi se mi, da ste danes prav posebno srečni, in vendar sem brala, da se je Vaš brat ponesrečil. Mislila sem, da Vas povabim na čašo čaja, če Vam je ljubo.

„O, da „gospa“ je Pavel ljubeznivo pristal na to povabilo in ji pričel pripovedovati kako je bratu. Da ni nobene nevarnosti in da bo kmalu doma. Pa tudi sicer se utegne kmalu kaj spremeniti.“

Nato je pustil staro gospo, da je pričela pripovedovati svoje spomine. O otrocih, o skrbeh, o vseh nadah, o bridkosti, ki so jo že zadele. Pavel jo je le tedaj ko je pričela pripovedovati o svojem dekliškem življenju, zaprosil, naj mu pove če more, kako in kdaj je spoznala svojega moža in kako ga je vzljubila.

In ko so v nežni somrak osvetljen od zasenčene žarnice padale tople besede, že davne ljubezni je Pavel zasanjal v bodočnost in videl je na mestu stare gospe svojo Vlado. Videl je njene oči, videl njene kostanjeve lase, videl belo čelo in prevzelo ga je toliko ganotje in hrepenenje, da ga je v očeh zapeklo od zadržanih solza. Tega se je sramoval in odločno je vstal, se opravičil gospej, da ima še delo in se poslovil.

Zaspal je z mislijo na neko pesem, o kraljevih dveh otrocih.

(Dalje prihodnjč.)

P. ANGELIK:

CILJI IN POTA.

Velika umetnost je — ničesar hoteti.

Nekaj velikega je močna in trdna in železna volja. Po pravici imenujejo voljo kraljico duše, kajti ona je, ki odločuje vrednost človeka, ona je, ki dela lepe in kremenite značaje, ona je, ki dela svetnike in svetnice. In vendar je obratno: ničesar hoteti prav tako velika umetnost, ki jo le malokateri razume, in je zato le malo ljudi res srečnih na svetu.

To namreč lahko že sedaj povem, da je v veliki, če ne pretežni meri od pravega umevanja besedi: ničesar hoteti, odvisna naša sreča in zadovoljnost. Če vprašam kateregakoli človeškega otroka in če vprašam tebe samega, si-li zadovoljen? Tedaj bi iz tvojih ust in iz ust tisočernih drugih prišel odgovor: Samo to še želim, to-le bi rad dosegel, to bi rad videl, to-le doživel. Čeprav imaš samo dve roki za delo, vendar je tvoje hrepenenje toliko, da bi s tisoč rokami komaj mogel obseči vse, kar želiš. In čeprav imaš le eno srce, hrepeniš po toliko lažnivih radostih, kakor bi imel sto src. In čeprav imaš le en želodec, in eno telo za preživljati, hrepeniš po toliko stvareh, da bi zadostovalo za sto ali tisoč življenj. Kako malo jih je, ki so zadovoljni s tem, kar jim prinese prijetnega vsaki dan, vsak trenutek, vsaka ura in se tega iz srca vesele!

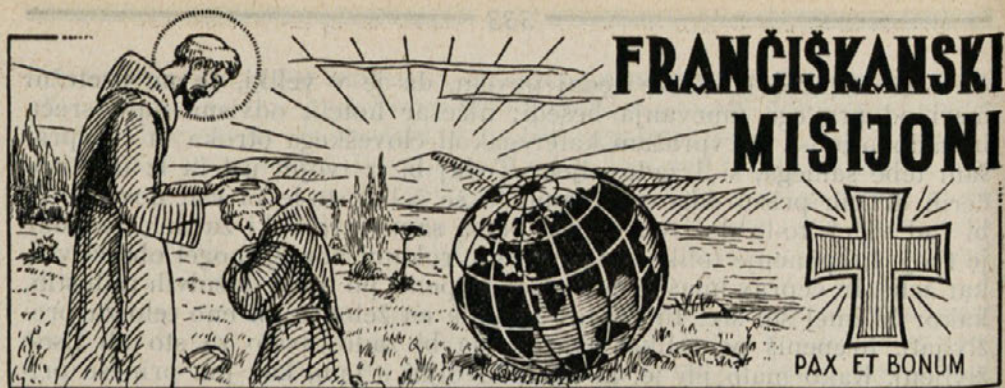
Življenje že itak prinaša neprijetnosti s seboj, toda neprimerno več nepotrebnih križev in težav si nakopavajo ljudje samo s svojimi neugnanimi željami in vedno novim hrepenenjem. Spomladi hrepene po poletju, ker je tedaj več sonca in cvetja, poleti hrepene po jeseni, ker jim ni všeč poletna vročina, jeseni niso zadovoljni z deževjem, ter si žele suhega zimskega mraza in zima jim nikdar ni dovolj kratka, tako zelo hrepene po pomladi. Komaj so dosegli eno čast in priznanje, jim je to že premalo in hrepene po drugi. Fant, ki nima ure, si želi uro, ko jo ima, si želi srebrno ali zlato. Dekle si želi novo obleko, ko jo ima, ji ni več všeč, ker ima prijateljica lepšo. Kakor je razvidno iz teh par primerov, ki bi se dali pomnožiti še na stotine in tisoče, vse te stvari človeka nikakor še ne store zadovoljnega in srečnega. Nasprotno, čim več človek ima, tem več želi imeti.

Obogateti, pridobiti, imeti, posedovati in uživati, to je modrost tega sveta. Denar je sveta vladar! Res je Bog dal človeku zlato, bilo naj bi človeku v kras in ljudje naj bi tako bili kralji. Toda ljudje so si iz zlata sami skovali verige in sami sebe napravili za sužnje. Bogu naj bi služili kot edinemu Gospodu, toda napravili so malike, zlata teleta, okoli katerih plešejo. Bilo je tako pred tisočletji in je dandanes še vedno enako.

Vsa druga je modrost pravih otrok božjih. Modrost uboštva in zadovoljnosti z malim. O njih velja: Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo. Kdo ne pozna asiškega ubožca sv. Frančiška? Kralj je bil, čeprav ubog. Pomanjkanje je trpel, pa vendar je bil istočasno vedno vesel, tako da ga današnji svet imenuje umetnika življenja in modernega svetnika. On ni oznanjal uboštva paganskih modrijanov, ki se s tem postavlja, da ničesar ne potrebuje, ampak veselo uboštvo lilij na polju in ptic pod nebom, za katere skrbi nebeški Oče. Modrost tega uboštva obstoji v tem, da človek na nobeno stvar ni preveč navezan, da je vsak trenutek pripravljen od tega se ločiti, da se zaveda, da je le upravnik in oskrbnik svojega imetja, da je zadovoljen s tem kar ima, da se veseli tega kar mu prinese dan in ura in da noče ničesar, česar ne potrebuje.

Ničesar hoteti! To je v resnici kraljevska umetnost. Uči se je od sv. Frančiška Asiškega. Pri njem boš našel, kako malo je pravzaprav potrebno, da je človek srečen. Treba le, da imaš dobro voljo in z malim zadovoljno srce, in da nikdar ne pozabiš, da sreča ne pride k tebi od zunaj, ampak od znotraj.

Dierkes.

P. HUGO:

IZ KITAJSKEGA MISIJONA.

Po dolgem času se je zopet enkrat oglasil starosta naših kitajskih misijonarjev, P. Baptist Turk. Pisal je svoji sestri gdč. Mariji Turk v Novem mestu. Pismo je precej obširno in tako zanimivo, da je hočemo v celoti priobčiti. Le kar je strogo osebnega bomo izpustili. Predno pa slišimo kaj piše, naj dobrotnike in prijatelje naših misijonov spomnimo, da je P. Baptist 12. sept. obhajal 30 letnico svojega mašništva, 4. dec. pa bo obhajal 28 letnico odkar je šel v misijone.

Ko je s to željo in s tem sklepom stopil pred svoje predstojnike, pač niso dvomili o njegovi duhovni sposobnosti za ta težek poklic. Nikakor ga pa niso priporočale njegove telesne sile, ki so za tak poklic potrebne. Tudi zdravnik ga ni potrdil zanj. A on je čutil, da ga je nekdo drugi, višji, potrdil, zato ni odjenjal, dokler niso predstojniki klonili in mu dovolili, da pohiti za najlepšim duhovniškim vzorom. Danes, ko se že tretje desetletje nagiba v zaton, kar z apostolsko gorečnostjo obdeluje trdo misijonsko polje, vemo, kako bi se bili zmotili, ako bi mu bili ubranili, Bog ima svoja pota in svoja sredstva. Če koga kliče, mu da tudi potrebnih dušnih in telesnih moči.

Dva druga, korenjaka v primeri z njim, P. Veselko Kovač in P. Engelhard Avbelj, sta mu sledila. Danes ju že krije kitajska ruša. Prvem se je v zgodnji jeseni, drugemu sredi poletja življenja iztekla pot. On, nekdanji slabič, še krepko drži za plug in reže brazde v odporno misijonsko lozo. S kakimi žrtvami in kakimi uspehi, to je zapisano v knjigi življenja, za nas s sedmerimi pečati zapečateni. Je misijonar starega frančiškanskega kova, ki so bili slabi v pisanju, zato pa tem večji v delu. Smo že večkrat silili vanj, da bi nam kaj napisal, pa se vedno za svojo zaostalo slovenščino skriva. Kdo bi tudi pričakoval od njega, ki je že malone 28 let odrezan od domovine in živi samo za svoje Kitajce, da mu bo jezik prvovrsten. Čemu smo pa uredniki tukaj.

Sicer je pa to le pretveza. Ko bi njemu ne bilo treba igrati nobene vloge v poročilih, bi se že večkrat oglasil. Skrivnost svojega dela in svojih uspehov se boji razodeti. V tem oziru sta si z rajnim P. Engelhardom čisto enaka. Cel šop pism slednjega imam pri rokah in še dva svežnja drugih, ki sta v posesti njegovih domačih, sta mi na razpolago. A iz vseh ne morem sestaviti popolne, kolikor toliko zanimive slike P. Engelharda misijonarja. Zakaj je najzanimivejše zamolčal, je ob neki priliki, ko se ni mogel izogniti, domačim takorekoč na uho povedal: Bojim se zgubiti zasluženje. Ta ponižnost in skromnost jima je v čast. A menim, da stvari sami v škodo. Zanimiva poročila, prepletana z oseb-

nimi doživljaji, odpirajo srca in roke misijonskim dobrotnikom. Molk je slab agitator med ljudmi, kakršni so. Ko bi Baraga, Pirc in drugi ne bili toliko poročali domovini, kaj delajo in s kakimi uspehi, bi bil marsikateri njih sodelavec, ki so pohiteli za njimi, doma ostal in podpora bi bila izostala.

Veseli nas, da je P. Baptist to uvidel in nam topot odgrnil zastor svoje delavnice. Naj bi to še večkrat storil. Prostor za frančiškanske misijone, v vsaki drugi številki našega lista, mu je na razpolago. Upamo, da se mu bo trud izplačal. Ne njemu kot takemu, ker očitvidno ne išče sebe in svojega, ampak tistim, za katere živi in se žrtvuje. So še med nami taki, hvala Bogu, ki imajo srce in roko za misijone. Mali, zavrženi božji črvički, katere ima sedaj v skrbi, so se našim ljudem že od nekdanj posebno smilili. Za njih odkup je pri vsej revščini vedno kaj ostalo. Nedvomno bo tudi posledaj, zlasti še sedaj, ko je misijonsko navdušenje med nami v živahnem razmahu.

To in še marsikaj smo upali P. Baptistu ustmeno povedati. Pričakovali smo, da se bo končno vendar odločil za obisk domovine. Potreben bi bil daljšega oddiha. Najmanj dvakrat, vsakih dvanajst let, je imel po misijonskih običajih pravico do njega. Bi ga bil tudi dobil kakor so ga drugi. A mu ni dalo zapustiti za seboj vrzeli, četudi le začasno. Niti prezgodnja smrt P. Engelharda, ki jo je pospešila skrajna izmučenost, ga ni mogla do tega pripraviti. Zato mu bodi to tem potom javno povedano. Za njegov letošnji dvojni jubilej, tridesetletnico mašništva in osemindvajsetletnico misijonstva mu pa kličemo:

Bog ga ohrani Kitajcem do obojega zlatega jubileja!

Draga sestra!

Hvala Tebi in preč. P. Alfonzu za povabilo, naj pridem v domovino, nabirat darove za moj prepotrebni misijon. Pred leti sem res že nekaj sanjal o tem. Sedaj pa mislim, da bi se mi skoraj ne izplačalo. Potovanje je predrago, domovina se mi tudi zdi v preveliki denarni stiski, tukaj pa čutimo pomanjkanje prepotrebni misijonarjev. Sicer pa mislim, da bi bil s svojo tako pozabljeno, zmešano in pokitajčeno slovenščino preveč nesposoben za kake javne nagovore v domovini. Že v

*P. Baptist Turk, O. F. M.
kot novomašnik.*

pisanju kratkih poročil se radi različnih izrazov in slovničnih pravil najdem v toliki zadregi, da se kar sramujem pisati raznim patrom v samostanu. Še manj si upam pisati uredništvu kakega misijonskega lista. Celo naša nikdar pozabljena, dobra rajnka misijonarja P. Engelhard Avbelj in P. Veselko Kovač se včasih nista mogla zdržati glasnega smeha, ko sta imela veselo priliko poslušati mojo moderno slovenščino. Zatorej Bog povrni tebi, sestra, kakor tudi uredništvu „Cvetja“ in „Misijonskega lista“ ter vsem čč. patrom, blagim dobrotnicam in dobrotnikom, ki ne pozabijo delovati in prispevati za moje velike misijonske potrebe, akoravno malo dopisujem.

Mili Bog naj vsem dobrim vernikom v domovini vzbudi močno zavest, da so zaželjeni misijonski uspehi posameznih misijonarjev od-

Kitajske sestre tretjerednice in njih prvoobhajanke.

visni ne samo od božjega blagoslova in božje milosti, ampak tudi od prepotrebnih denarnih sredstev. Verni sami pa naj se zavedajo, da niso dolžni za misijone samo moliti, ampak jih tudi velikodušno dejansko podpirati, kolikor morejo. Ker se je naš tukajšnji sveti misijonski boj zadnja leta silno razširil in poostril, so vsi trdo preizkušeni misijonarji v mučni skrbi za dušno zveličanje svojih vernih in še toliko nevernih Kitajcev. Zato tem bolj molimo in na vse strani s prošnjami dregamo za večjo denarno in molitveno pomoč. Vem, da je naša draga Slovenija v obojnem oziru že mnogo storila. Bog jo blagoslovi in povzdigni, da stori za svete misijone vse, kar zmore. S tem bo sebi in misijonskim narodom plemenito pripomogla k časnemu in večnemu blagru.

Tudi jaz nisem pozabil nanje. Najmanj desetkrat na leto, navadno ob večjih praznikih, darujem zanje sv. mašo, da bi jim dobri Bog z večnimi darovi povrnil, kar store za moj dragi misijon. In tudi svojim

vernim jih ob vsaki ugodni priliki priporočam v molitev. Najdenčke krščujem na zaželjena krstna imena. Te dni sem na ime Pepce Windišar krstil dve dojenki: eno zdravo, eno bolno. To slednjo sem takoj birmal in jo pripravil za sv. nebesa. Tudi na Tvoje ime, draga sestra in na ime S. Filomene jih vsako leto nekaj krstim. V desetih mesecih sem krstil nad 130 deklic najdenk. Poleg teh še 14 otrok vernikov in 27 odraslih. V veliki paganski ubožnici sem jih s pomočjo domačih sester tretjerednic pridobil nad 210 bolnih za sv. vero, sv. krst in srečno smrt. V tej ubožnici nam je pagansko predstojništvo dovolilo, eno večjih sob preurediti za kapelico, kjer se uči nad dvajset krščenih, deloma ozdravljenih, deloma slepih ali drugače betežnih siromakov, z okroglo dvajseterimi spreobrnjenici krščanskih resnic. Prav pobožno opravljajo vsakdanje molitve; namreč jutranjo, večerno in rožni venec. Te molitve smatrajo za tako sveto dolžnost, kakor bi bile pod ne vem kakim grehom zapovedane. Tudi sv. križev pot je zelo priljubljen. Molijo ga redno ob petkih in nedeljah; v zavodu ženskega Detinstva pa vsaki dan. Med spreobrnjenimi ubožci je nekaj prav pridnih, razumnih in gorečih, ki zdaj vneto pomagajo pridobivati še druge za sveto vero. Zlasti pazijo na nevarno obolele in umirajoče. Tako dolgo jim prigovarjajo, jih opominjajo in poučujejo, dokler se ne omehčajo za sprejem zveličavne sv. vere in sv. krsta. Zato se med temi, ki jih imamo blizu sedem sto, težko dogodi, da bi kdo umrl brez sv. krsta. Kolikor morejo, jim postrežejo in zanje molijo. Dvakrat na teden jih obiskujejo vnete sestre tretjerednice. Prinašajo jim potrebnih zdravil, semtertja pa še kako obleko. Tudi jaz jih kajpada rad obiskujem, poučujem, tolažim, ter po moči dajem malo denarja, da si lahko privoščijo kak priboljšek. Tudi takih ne prezrem, ki ne kažejo dobre volje za sprejem sv. vere. Tako polagoma, ko uvidijo, da vsem nepristransko želimo dobro za dušo in telo, odpro svoja srca našim zveličavnim naukom, seveda ne brez navdiha milosti božje. Ti siromaki še prav posebno radi poslušajo poučne opomine naših kitajskih sester tretjerednic. Silno jim je žal, ker jih bodo te domače, požrtvovalne in usmiljene sestre tretjerednice morale kmalu zapustiti in se preseliti na drugo, bolj oddaljeno stran Hankowa. Franciškansko redovno predstojništvo je namreč od njih kupilo veliko, dvonadstropno hišo, v kateri so one doslej bivale, za glavni franciškanski kolegij, kjer bodo, kakor poročajo, septembra otvorili semenišče za bogoslovce-domačine.

Po škofovih mislih je mogoče, da se bom tudi jaz z dovoljenjem redovnega predstojništva, s svojo župnijsko upravo preselil v dotični prostorni kolegij, kjer bom dobil začasno v rabo veliko obednico za župno cerkev, telovadnico pa za župnijsko šolo. V tem slučaju bi se prostori, ki mi zdaj za silo služijo za župnijsko upravo, šolo in cerkev, lahko oddali našim pridnim kitajskim sestram tretjerednicam v rabo, kjer bi lahko nadaljevale svojo hvalevredno skrb za omenjeno ubožnico. Obenem bi pa tudi vodile župnijsko šolo za deklice vernikov in paganov, ker ta šola je tukaj resnično potrebna. Po njej tudi hrepene, a zanj še manjka prostora.

(Konec prih.)

P. ANGELIK:

PREGLED ZGODOVINE FRANČIŠKANOV MED SLOVENCMI.

9. Samostan v Celovcu.

Frančiškanski samostan v Celovcu je bil ustanovljen na pobudo koroških plemičev, ki so želeli imeti v svoji sredi frančiškane, znane po uspešnem boju proti luteranstvu v sosedni Avstriji in Štajerski. Koroški deželni stanovi so v ta namen prosili po svojem glavarju Krištofu Davidu pl. Urschenböcku za dovoljenje nadvojvoda Ferdinanda, ki je tedaj bival v Gradcu. Predno je le-ta dal dovoljenje, je najprej skušal poizvedeti, kako in na čigave stroške se bo samostan zidal in kdo ga bo vzdrževal. V pismu z dne 16. junija l. 1611 mu je deželni glavar odgovoril, da je za vse to že poskrbljeno in z ozirom na ta odgovor je nadvojvoda Ferdinand že 1. julija istega leta dal pismeno dovoljenje za zidanje samostana. Graditelj samostana, P. Baptist Klöpfer, definator avstrijske frančiškanske provincije je nato osebno izposloval dovoljenje še od solnograškega nadškofa Marka Sittaka grofa Hohenembs, ki je seveda radevolje ugodil prošnji.

Temeljni kamen nove cerkve je položil vetrinjski cisterijenski opat Jurij Reinprecht dne 17. septembra 1613 na praznik Vtisnenja ran sv. Frančiška Asiškega. Po preteku štirih let sta bila samostan in cerkev v glavnem dozidana in za prvega gvardijana je bil postavljen gori omenjeni P. Baptist Klöpfer.

Cerkev, posvečena sv. Frančišku Asiškemu je bila dolga 35 m in široka 11 m. Posvečena je bila slovesno obenem z velikim oltarjem 30. junija 1624 po solnograškem knezonadškofu Paris-u pl. Lodron. Dne 22. novembra 1635 je posvetil dva stranska oltarja frančiškan Hijeronim Strasser, škof temnenski. En oltar je bil postavljen na čast križ nosečemu Zveličarju, drugi pa na čast Marijinemu Oznanjenju. Tema dvema se je pridružil l. 1966 še en oltar postavljen na čast „Materi božji ljubeznivi“. Posvetil ga je lavantinski škof Žiga grof Khüenburg dne 21. julija 1706.

Cerkev ima tudi dve kapelici. Eno, posvečeno sv. Antonu Padovanskemu, je dal postaviti Janez Andrej grof Ursinis-Rosenberg, posvetil pa jo je 29. novembra 1651 vetrinjski cistercijenski opat Lucas. Druga kapelica je stala pod korom za tolažbo dušam v vicah. Postaviti jo je dala Marija Katarina grofica Hohenfeld, roj. grofica Starrhemberg. Oltar v tej kapelici pa je posvetil na čast Kristusu Križanemu lavantinski knezoškof Jožef grof Attembs.

Poleg posebnih privilegijev za rodbino ustanovnice je ta kapelica 26. septembra 1729 dobila od papeža Benedikta XIII. poseben privilegij, vsled katerega so vsi verniki, ki so prejeli sv. zakramente in ondi molili pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom prejeli vsak prvi petek popolni odpustek in vsak petek odpustek 100 dni. Cerkev je spočetka imela v malem stolpu le dva zvonova, ki ju je bil 13. septembra 1625 blagoslovil vetrinjski cistercijenski opat Lucas.

Velika nesreča je zadela samostan in cerkev dne 2. junija 1636, ko je velikanski požar vpepelil cerkev in samostan. Okoli tretje ure popoldne, tako piše kronist, je v jezuitskem kolegiju nastal ogenj, ki je v pičlih treh urah izvzemši sedmerih hiš in cerkve sv. Duha uničil celo mesto. Po prizadevanju tedanjega gvardijana P. Osvalda Pichlerja in njegovih naslednikov je bila cerkev do 25. februarja 1639 že popolnoma popravljena. Sliko za veliki oltar, ki je predstavljala ležečega sv. Frančiška, ki mu svira v tolažbo angelj, je bil Ludovik grof Orttenburg prinesel iz Benetk ter jo daroval samostanu. Da bi povečal cerkev, je gvardijan P. Hipolit Peez dal l. 1668. pomakniti veliki kamniti oltar nazaj h zidu, samostanski kor pa, ki je bil dosedaj zadaj za oltarjem je prestavil poleg velikih vrat in vanj postavil čisto nove orglje.

Niti sto let po prvem silnem požaru je 16. avgusta l. 1723. znova izbruhnil ogenj v hiši nekega obrtnika, in se nagloma razširil po celem mestu. Zgorela je župnijska cerkev s stolpom vred, zgorel kolegij jezuitov, zgorel znova tudi frančiškanski samostan s knjižnico in cerkvenim stolpom vred. Le z velikim naporom so preprečili, da ogenj ni prodril v notranjščino cerkve, ki je tako ostala nepoškodovana. Ponovno se je skazala ljubezen dobrotnikov do samostana tako, da je bil v kratkem času samostan zopet popravljen. Frančišek Adam grof Stampfer-Walchenberg je na lastne stroške dal sezidati nov zvonik ter dal istega pokriti z bakrenimi ploščami. Podaril je cerkvi tudi dva nova zvonova, med tem ko so drugi dobrotniki prispevali še za dva, tako da je imel frančiškanski cerkveni stolp poslej štiri zvonove v svojih linah, ki so 26. aprila 1724 prvič skupno oznanjali slavo božjo. Blagoslovil jih je vetrinjski cistercijanski opat Benedikt. Štiri leta pozneje je tedanji gvardijan P. Cezarij Jursack odstranil lesene stranske oltarje sv. Križa in Marijanega Oznanjenja ter jih dal napraviti iz gipsa, na videz pa so izgledali kakor da bi bili iz marmorja.

Tudi samostan sam je tekom časa doživel nekaj sprememb. Leta 1672. je bila pročelna stran samostana povišana za eno nadstropje, ki naj bi služilo za prenočišče provincijalnih predstojnikov in drugih odličnih samostanskih gostov. Zidavo je omogočila radodarnost Gertrude grofice Rosenberg. S pomočjo raznih dobrotnikov je bilo l. 1713. samostanu prizidano posebno poslopje za domače klerike bogoslovce. Spočetka majhen samostanski vrt je postal l. 1644. zelo obširen, ko je na prošnjo samostanskega predstojnika P. Bonaventure Schweihart-a baron pl. Kevenhüller samostanu prepustil svoje obširno zemljišče. Kot posebnost naj omenim tu pravico do letnih 12 stožcev (po pet kg) soli, ki jo je bil izposloval l. 1656. provincijal P. Frančišek Stattfeld pri cesarju Ferdinandu III.¹⁾

Celovski samostan je prvotno spadal k avstrijski frančiškanski provinciji. Dvorni dekret z dne 11. marca 1785 pa je ta samostan z osmimi drugimi združil s Kranjsko provincijo sv. Križa. Poslednja je po delitvi vsled dvornega dekreta z dne 9. februarja 1783 obsegala le sedem samostanov. Vseh teh 16 samostanov je dobilo novo skupno ime: Provincija sv. Križa notranje Avstrije. Po preteku šestih let pa je nov dvorni dekret z dne 17. maja 1791 celovski samostan z ostalimi osmimi ločil od te provincije in ga pridružil novi provinciji sv. Bernardina notranje Avstrije, kjer je ostal do razpusta.²⁾

Delovanje frančiškanov v Celovcu je bilo v prvi vrsti dušnopastirsko. Pomagali so tozadevno okoliškim župnikom in so seve tudi doma ob nedeljah in praznikih vernikom razlagali evangelij. Že od vsega početka sem so redovniki vodili nadbratovščino sv. Frančiška Asiškega, ki je začela procvitati zlasti l. 1645, ko so vsi njeni udje prvič pred praznikom sv. Frančiška v javni procesiji z gorečimi svečami spremljali Najsvetejše. Leta 1657. se je slovesno pričela bratovščina sv. Antona Padovanskega, katere ustanovitev je bil dovolil papež Aleksander VII. Dosti pozno, šele leta 1710. je bila pod provincijalom P. Alojzijem Hörmon ustanovljena skupščina III. reda.

Leta 1703. je bil v celovškem samostanu ustanovljen del domačega bogoslovja pod vodstvom dveh lektorjev. Vsako leto so imeli tudi javne disputacije o perečih bogoslovnih vprašanjih.³⁾ Kakor je razvidno iz letopisov krške škofije so frančiškani v Celovcu delovali dolgo vrsto let tudi kot učitelji in profesorji na ljudski šoli in gimnaziji. Kedaj so prevzeli ta pouk in v kolikem obsegu, iz virov ki so mi bili na razpolago, nisem mogel ugotoviti.⁴⁾

Po smrti podkrnoškega prošta so l. 1650. frančiškanom izročili tudi oskrbovanje cerkve sv. Duha. Obveznosti zvezane s to kaplanijo pri sv. Duhu so bile priproste. Treba je bilo v tej cerkvi maševati vsak petek, na binškošni praznik in na praznik posvečenja cerkve pa je morala biti slovesna sv. maša. Kot nagrado za to so dobivali letno en stot olja in tri stote mesa. Kako dolgo so to kaplanijo obdržali iz virov ni razvidno, gotovo pa že dolgo pred l. 1740., ker to niti zgodovinopiscu Herzogu ni bilo več znano, katerega zgodovina z omenjenim letom preneha.⁵⁾

Leta 1807. je bil celovski samostan iz neznanih vzrokov razpuščen in oddan šentpavelskim benediktincem, ki so do leta 1902. imeli ondi svoj kolegij. Od 1. avgusta 1902. pa je spadala cerkev, ki ima sedaj za patrono Brezmadežno Devico, obenem s kolegijem h krški škofiji. Cerkev upravljajo sedaj oo. jezuiti⁶⁾ in obenem vodijo škofijsko semenišče, ki je bilo nastanjeno v nekdanjem samostanu. Leta 1914. je bila cerkev povsem izročena jezuitom.⁷⁾

Opombe: Celovec.

1) P. Placidus Herzog O. F. M., *Cosmographia Austriaco-Franciscana seu exacta descriptio provinciae Austriae. Coloniae Agrippinae 1740 p. 304—320; Marian, l. c. V B. p. 266—267; Facies nascentis et succrescentis Provinciae seraphico-austriacae strictoris observantiae. Ratisbonae 1743, p. 150—154.*

2) *Epitome Vicissitudinum, quas provincia ab anno 1778 subijt (Rokopis neznanega avtorja pripisan v Protocollum Actorum l. c.) str. 619—623.*

3) Herzog, l. c. p. 315.

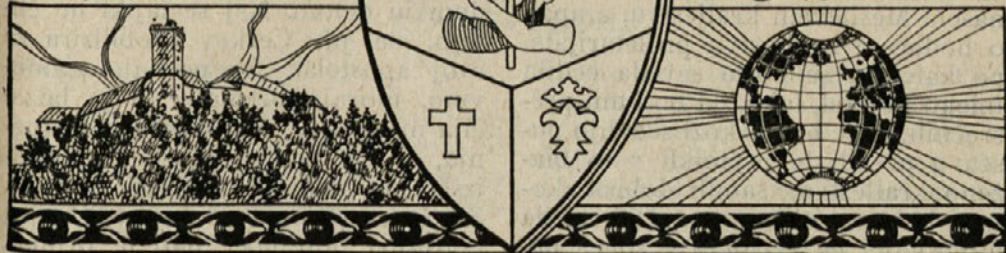
4) M. Das einstige Franziskaner-Kloster zu Klagenfurt (Carinthia 1858 (XLVIII) p. 201—204.

5) Herzog, l. c. p. 319.

6) Žak, l. c. p. 162, 232.

7) *Personalstand der Säkular- und Regular- Geistlichkeit der Diözese Gurk in Kärnten 1916 p. 68—69, 221.*

A. Splošni.

Mednarodni evharistični kongres.

Za 30. mednarodni evharistični kongres je bila takoj po zadnjem v Sydneju (Avstralija), določena Kartaga (Afrika), domovina velikega sv. Avguština. S tem hočejo proslaviti 1500 letnico njegove smrti, ki jo bomo obhajali prihodnje leto. Stalni odbor za evharistične kongrese je v to določil čas od 7.—11. maja, ker je pozneje prevelika vročina. Načrt kongresa je povzet po zadnjih dveh v Chicagi in Sydneju, z nekaterimi spremembami, ki jih zahtevajo krajevne razmere. Vsak narod bo imel določeno svojo cerkev, v kateri bo imel lastne pobožnosti. Pri splošnih pobožnostih in razpravah bo prevladoval francoski jezik. Osnovna misel, ki bo prevevala kongres in njegova razmotrivanja bo: Sv. Avguštin, oče afriške cerkve in prestsveta Evharistija.

V Lurdu se spreobrnila.

Ameriška bolniška strežnica Alma Marija Shriner Moreas, protestantinja, se je letos vdeležila skupnega ameriškega romanja v Lurd. Sicer je že prej simpatizirala s katoliško cerkvijo in mislila na prestop. A je imela še mnogo pomislekov. Priča ozdravljenja enega izmed romarjev, Tomaža Gilligan iz Toronta, se ni mogla več ustavljati. Ker je bila že prej poučena o katoliški cerkvi in njenem nauku in ji je manjkalo samo še vere, je bila kar tam pogojno krščena v roženvenski kapeli,

naslednji dan pa je prejela prvo sv. obhajilo v kapeli sv. Bernardke.

Ruski arhimandrit postal katoličan.

Iz Kitajske nam poročajo, da je ruski arhimandrit Nikolaj Aleksejev prestopil v katoliško cerkev. Ko je bil iz boljševiške Rusije izgnan, je šel v kitajsko provincijo Schantung, kjer je imel priložnost stopiti v stik s frančiškanskimi misijonarji. Lansko leto po veliki noči je preživel nekaj dni v samostanu prav zbrano in je v vsem natanko izpolnjeval pravila frančiškanskega reda. Tu se je končno odločil, da se hoče okleniti katoliške cerkve. Sprejel ga je v sv. cerkev ordinarij Abrantović, promotor sv. stolice na Kitajskem za zedinjenje ločenih s kat. cerkvijo. Zdaj je postal bivši arhimandrit goreč apostol v Schangaiu med Rusi, kateri ga zelo ljubijo in globoko spoštujejo. Mnogi so že sledili njegovemu zgledu in se oprijeli katoliške vere; med njimi celo en ruski pop.

Boljševiki »misijonarji«.

Iz Shangaja poročajo, da hodi po Kitajskem veliko boljševikov, ki pod krinko vere netijo novo revolucijo. Med drugim prodajajo tudi svoje sv. pismo. To sv. pismo je res popolnoma njihovo. Če je povrhu pregledaš, boš našel v njem ista častiljiva imena, kakor v katoliških izdajah. Če začneš brati n. pr. preroke, boš pa videl, da iz Izaija, Jeremije itd. govore Lenin, Marks in drugi rdeči preroki. Kajpada ne govorijo o

našem Mesijevem kraljestvu, ampak ob bodočem kraljestvu proletarijata, po katerem se bosta seveda cedila mleko in med, tako, da bo onih presrečnih, ki se bodo skozi sedanjo puščavo prebili in pretolkli v to blaženo kraljestvo, samih dobrot konec, kakor na Ruskem. Dobro, da niti Kitajci ne verujejo v rdeča nebesa. Oblasti te „misijonarje“ pridno zasledujejo in zapirajo, z njih „sv. pismom“ pa peči kurijo.

Mladina in verske vaje.

Mnogi so danes proti temu, da bi se mladino sililo k verskim vajam. Svobodno naj se odloči, ali se jih hoče vdeleževati ali ne. V nekaterih verskih, nekатоličkih učnih zavodih v Ameriki so res poskusili s to svobodo. A se ni obnesla. Vzgojitelji in profesorji znanega Yale vseučilišča so po dosedanjih skušnjah prišli do zaključka, da treba znova začeti z obveznim obiskovanjem bogoslužnih vaj pri vzgoji mladine, češ, da še ni zrela, da bi sama razsojala o tem, najmanj kar tiče versko prepričanje in udejstvovanje. Dober nauk za druge, ki se vnemajo za to svobodo mladine.

Dr. Gemelli o katoliški akciji.

Znani rektor vseučilišča presv. Srca Jezusovega v Milanu, Augustin Gemelli, O. F. M., je v svojem članku „Naloga katoličanov naših dni“, ki ga je priobčil v dunajski „Schönerer Zukunft“, nekako takole orisal katoliško akcijo: Človeška družba 20. stoletja boleha na dvojni bolezni, glave in srca. Ona ne misli in ne čuti več katoliško. Pristnih katoličanov, ki bi se z umom in srcem z živo vero in gorečo ljubeznijo oklepali Boga, je sorazmerno malo. Če hočemo tej ogromni masi znova vdihniti božje življenje, moramo vsi na delo, ki še katoliško mislimo in čutimo, duhovnik in lajik. Kratko, nastopil je čas črne vojske, za moške in ženske, za vse. Vsak mora biti v svojem krogu apostol z zgle-

dom in delom. Naj se lajiki ne čudijo, da jih Cerkev mobilizira za svoj apostolat. Če poznajo zgodovino, morajo priznati, da je laizacija mišljenja, čustvovanja in ravnanja, ki se danes vsepovsod šopiri, izšla pred vsem iz laških krogov. S tem, da jih ona sedaj snubi za svoj apostolat, jim hoče dati le priliko, da popravijo kar so zagrešili.

Rampollov nagrobni spomenik.

V rimski baziliki sv. Cecilije je bil odkrit spomenik velikemu kardinalu Rampolla, ki je žrtvoval domalega celo svoje privatno premoženje za sijajno kriptu, v kateri počivajo telesni ostanki sv. Cecilije. Kdor je bil le enkrat v tej kripti, je ne bo mogel nikdar več pozabiti. Zdi se, kot da iz bogatega blestečega mozaika, s katerim je opremljena cela kriptu, odseva žar devišstva svetnice, kateri je kriptu posvečena. Nagrobni spomenik kardinala Rampolla je eden najlepših v Rimu in je delo velikega mojstra Quattrini. Kardinal Mariano Rampolla del Tindaro (1843—1913) je bil zadnji državni tajnik Leona XIII. in je veliko sodeloval pri ogromnem delu tega izrednega papeža; bil je tudi intimen prijatelj Benedikta XV. Med drugim se ima španska kraljeva hiša predvsem njemu zahvaliti, da si je svoj tron le-tam utrdila. Rampolla je bil namreč tudi nekaj časa nuncij v Madridu.

Žensko gibanje na Kitajskem.

Letošnjo spomlad so se organizirane katoliške žene na Kitajskem v Shanghai zbrale na splošni kongres. Po svoji zastopnici, ki jo imajo pri osrednji vladi, so tej poslale sledeče zahteve: Politično enakopravnost žensk. — Prisilno šolo tudi za dekleta od 6. leta naprej. — Odpravo mnogoženstva in prostitucije. — Odpravo prodaje otrok za celo državo. Osrednja zveza izdaje svoje glasilo z naslovom: Ven z ženskimi pravicami!

B. Redovni.

Sveža mučeniška kri.

Ogromno kitajsko misijonsko polje še vedno moči mučeniška kri. Ni tamkajšnja paganska vlada, ki jo preleva. Ta je v novejšem času katoliški veri in cerkvi celo dokaj naklonjena. Razne dobro organizirane roparske bande so, ki ogrožajo misijone. A zopet niso navadni roparji, ki bi poznali le izbiro: Ali dušo, ali denar! So roparji, a so tudi verski in narodni fanatiki, ki to delajo iz sovraštva do tujca in vere, ki jo on oznanja, ker vidijo v tem sovražnika Kitajske. Pred meseci so ameriški pasijonisti dobili iz Kine poročilo, da so postali krvava žrtev teh tolp štirje njihovi misijonarji, sami mladi apostoljski možje. Sedaj je naše vrhovno redovno vodstvo dobilo brzojavno obvestilo, da je ista usoda zadela štiri naše misijonarje vikarijata Ichang. So to škof Trudon Jansen ter njihovi trije misijonarji PP. Brunon, Rupert in Tiburcij, vsi člani belgijske provincije sv. Jožefa, kateri je poverjen omenjeni vikarijat. Natančnejših poročil še ni.

Frančiškanski konvikt v Visokem.

V bližini svoje lastne gimnazije v Visokem so bosanski frančiškani pozidali krasen konvikt za 150 dijakov, kar je gotovo veliko kulturno delo za Bosno. Koliko dijakov bo našlo zdaj pod skrbno vzgojo sinov sv. Frančiška svojo rešitev! Saj tira današnja družba mladino, ki nima nobene opore, s silo v pogubo. In starši tolikokrat ne znajo prav voditi mladine po poti večnih idealov. Novi konvikt jim bo pa v tem oziru stal z vso ljubeznijo ob strani.

Albanski kralj o frančiškanih.

Zastopnika albanskih frančiškanov, skutarski gvardijan P. Vincenc Prennushi in P. Georg Fishta, največji živeči albanski pesnik, sta šla v avdienco h kralju Zogu I. Pravita,

da sta bila zelo prijazno sprejeta. Tri četrt ure sta se z njim razgovarjala. Pri tej priliki se je kralj jako laskavo izrazil o kulturnem delu frančiškanov za narod. Še posebno pohvalno je povdaril njih delo na šolskem in slovstvenem polju. Vi ste pionirji naše kulture, jim je dejal.

Kapucini v misijonih.

Kapucinski red ima sedaj v misijonskih deželah 1206 misijonarjev ter oskrbuje 47 misijonskih pokrajin. Od teh jih je 22 v južni in osrednji Ameriki, 11 v Aziji, 6 v Afriki, 4 na oceanskih otokih in 4 v Evropi. Vseh katoličanov pod duhovnim vodstvom kapucinskih misijonarjev je sedaj 1,637.437, nekatoličanov pa 104,849.470. Semenišč za vzgojo domačih misijonskih duhovnikov je 11 z 229 gojenci. Za redovni naraščaj domačih misijonarjev so 3 serafske šole s 123 učenci. Ljudskih in višjih šol je v kapucinskih misijonih 1452 s 92.304 učenci in učenkami. Sirotišnic je 114 s 4830 sirotami, misijonskih tiskarn pa 14. Krščenih je bilo lansko leto 67.930 otrok od katoliških in 10.672 otrok od poganskih staršev. Sv. obhajil je bilo lani 5,289.340, zakonov pa 12.861. Iz teh števil se da približno sklepati, kako in koliko se kapucinski red udeležuje na misijonskem polju. Če bi se morda kdo kaj več zanimal za kapucinske misijone, mu priporočamo knjižico: „Iz zgodovine, življenja in delovanja kapucinov“, ki se dobi po vseh knjigarnah in pa po kapucinskih samostanih ter stane samo 8 dinarjev.

Naše Bele sestre v Harbinu.

Poročali smo že, da so naše bele sestre Frančiškanke Marijine misijonarke v Harbinu v Mandžuriji prestopile v vzhodno-slovanski obred in prevzele vzgojo ruske ženske mladine v tamkajšnji grško-slovanski ško-

fiji. Kakor pišejo, se jim grško-slovanski obred zelo dopade. Poročilo obširneje opisuje ganljive obrede velikega tedna. Vstajenje se obhaja opolnoči. Začne se s procesijo izven cerkve. Dasi je bilo ledeno mraz, so njih gojenke komaj čakale slovesnosti. Nekaj posebno veličastnega je, ko se procesija vrne nazaj pred cerkvena vrata in zapoje v grškem jeziku: Jezus Kristus je vstal! Vrata se odpro in bajno razsvetljen ter bujno okrašen altar se pokaže, kakor bi se vstali Kristus res prikazal. Nato sledi sv. maša. Med sv. mašo so vse katoliške gojenke prejele sv. obhajilo. Po sv. maši je duhovnik blagoslovil „piruhe“ in ruski sir. V zavodu je potem mladina po svoji narodni navadi rajala do jutra in prepevala blagglasne velikonočne pesmi.

Georgina iz tretjeredniškega vrta.

Eva Lavallier je bila pred leti ena najslavnejših gledaliških igralk razvajenega Pariza. Oboževanje, ki ga je bila v obilni meri deležna, jo je za nekaj časa omamilo. A se je zopet našla. Njena gledališka zvezda je sicer že zašla, a venec slave, ki si ga je spletla še ni ovel, ko je zapustila gledališki oder, da se kot redovnica poda na afrikansko misijonsko polje. Toda njeno zdravje je bilo prešibko za misijonske žrtve, posebno v Afriki, za Evropejce tako zavratni. Vrnila se je in stopila v III. red sv. Frančiška. V neki zakotni vasi v Vogezih je skrito živela za Boga in trpečega bližnjega. Nedolgo tega je umrla. V njeni smrtni postelji so našli silno lepo pogodbo, ki jo je z Marijo sklenila in zvesto držala do smrti.

Conte Cristoforo.

V Asizu je umrl 9. jul. v 48. letu svojega življenja grof Krištof Fiume ali Conte Cristoforo (grof Krištof), kakor ga je ljudstvo navadno imenovalo. Bil je iz onega plemenitega

rodu, iz katerega je izšla sveta Klara, več kardinalov in papež Leon XII. Preprosti frančiškanski duh sv. Klare je bil tudi v grofu Krištofu tako živ, da ni maral časti in poklonov, da je vsak hip pomagal ubožcem, da je vse razdal in si nakopal celo dolgove, samo da je mogel olajšati bedo trpečih. Sele ob njegovi smrti je bilo očito, koliko dobrot je izkazal siromakom. Hotel je biti pokopan kot pravi berač. Denar za njegov pogreb naj bi shranili in razdali med uboge. Njegova poslednja želja se mu je čez mero izpolnila. Ob njegovem pogrebu so namreč nabrali njegovi prijatelji preko 5000 lir za siromake, ki so šli v ogromnem številu jokaje in žalovaje za krsto svojega dobrega očeta. Njegov pogreb je bil slavospev karitativnemu delu. Udeležila se ga je tudi civilna in duhovna oblast z asiškim škofom na čelu.

Tretji red v Belgradu.

Iznenadilo nas je poročilo, ki je posnemamo po „Glasniku sv. Franje“, da je v naši državni prestolici lepa skupščina III. reda. Vstanovljena je pri glavni mestni župniji Kristusa Kralja, ker frančiškani ondi še nimajo primerne cerkve in so precej na robu mesta. Skupščina šteje 108 članov in članic. Na praznik sv. Bonaventure je imela svoj shod in občni zbor. Sv. mašo je opravil prevz. g. nadškof Rafael Rodič, O. F. M. Govor pa je imel njegov konz. svetnik P. Peter Vlašič, O. F. M. Naš redovni general je skupščino s tem odlikoval, da ji je poslal blagoslov sv. Frančiška, pisan na pergamentu. To je tisti blagoslov, ki ga je sv. Frančišek dal bratu Leonu in se je do danes ohranil. Ta dan je bilo sprejetih 12 novih članov in izvoljen nov odbor. Upamo, da bomo še mnogo lepega slišali o tej skupščini, ki ima tako lepo misijonsko polje kot menda nobena druga.

C. Drobne vesti.

Ameriški protestanti se poslužujejo v svoje propagandne namene 51 radio postaj, katoličani pa le 8. Seveda je treba vpoštevati, da je onih skupaj mnogo več. A tudi to je treba priznati, da imajo več razumevanja za radio v službi misijona kot katoličani.

V Angliji se jih povprečno vsako leto 12.000 vrne v katoliško cerkev, v Ameriki pa 35.000.

Drugi red sv. Frančiška, ali klarike, šteje po vsem svetu 613 samostanov z 12.942 redovnicami. Največ jih je na Španskem. Tam imajo 279 samostanov s 5943 sestrami.

Takozvana kustodija sv. Dežele šteje 59 redovnih hiš s 419 brati. V sedem stoletjih, kar so frančiškani varuhi božjega groba in drugih svetih krajev, jih je nad 4000 umrlo mučeniške smrti.

Frančiškani v kitajskih misijonih so dobili posebnega vrhovnega predstojnika, kot namestnika redovnega generala. Njegova glavna naloga bo, pozidati samostane in učne zavode za domači misijonski naraščaj. Misijonska žetev je tam velika, delavcev zdaleka premalo in še te narodno probujena Kina bolj postrani gleda, deloma naravnost sovraži.

Šolske sestre sv. Frančiška, ki imajo na Dunaju zasebno žensko gimnazijo, morajo plačevati letno 160.000 Din stanovanjskega davka. S takimi visokimi davki hoče socialistična mestna uprava uničiti zasebne vzgojne zavode, ki jih vzdržujejo redovi.

Združeni ameriški metodisti, ki so med protestanti najmočnejši so imeli predlanskim 150.910 konver-

titov — seveda kakih — lani pa le 45.598. So tedaj nazadovali za več kot 100.000. Kot vzrok se navaja njih politično udejstvovanje v volivnem boju med protestantom Hooverjem in katolikom Smithom. Amerikanec noče videti duhovnika, kate-regakoli, na političnem bojnem polju.

V ameriških katoliških šolah je okrog 10.000 nekatoliških otrok. Stariši jim hočejo dati versko vzgojo. Ker protestanti ne vzdržujejo dosti svojih verskih šol, jih pošiljajo v katoliške. Žal, da je še mnogo več katoliških otrok v brezverskih državnih šolah, ker stariši, sami brezverni, tudi otrokom ne privoščijo verske vzgoje.

Po spravi med Vatikanom in Kvirinalom so med drugim prišla v papeško posest tudi znana božjepolna svetišča: Marijina hišica v Loreto, bazilika sv. Frančiška v Asizu in sv. Antona v Padovi. Doselej so bila državna last in tam nastavljeni duhovniki nekaki državni uradniki, od nje plačani.

Ameriški katoliški škof Mity v Salt Lake, je ustanovil „Društvo resnice“, ki vsako nedeljo zvečer oskrbi en verski govor na radio. Kdor se javi, mu dotični govor pisan pošlje na dom. Do sedaj se jih je 40.000 priporočilo za pisane govore, ki so jim bili zastonj dostavljeni. Tako se širi resnica.

Tretjeredniki v Kaunasu, Litva so na svoje stroške pozidali moderno opremljeno bolnišnico. Litvanski III. red šteje 242 skupščin s 45.000 člani. V škofijskem semenišču imenovanega mesta je posebna tretjeredniška skupščina za bogoslovce, z 32 člani.

MALI FRANČIŠKOVI KRIZARJI

P. KRIZOSTOM:

LILIJE IN ROŽE.

Davno, davno je že od tedaj, ko je živela na svetu zelo lepa deklica, po imenu Cecilija. Njeni starši so bili bogati in so ji kupili vse, kar koli si je želela. Toda nič ni marala lepih oblek in dragocenih okraskov, zakaj Jezusa je nad vse ljubila. Že kot otrok je napravila obljubo, da hoče ostati vse življenje Kristusova čista nevesta. Oče in mati sta želela, da se poroči z mladeničem Valerijanom, ki je bil pogan, toda zelo dober. Cecilija tega ni storila rada, vendar pa je ubogala starše.

Ko bi jo le videli, kako sijajno je bila oblečena na poročni dan! Blestela se je v svili in baržunu, v zlatu in srebru. Pod to prekrasno obleko pa je nosila iz ljubezni do Jezusa trdo raševno haljo.

Na svatbi, ko so godci igrali najmilejše pesmi in so bili svatje židane volje, se Cecilija za vse kipeče veselje okrog sebe ni menila, temveč pogovarjala se je z Gospodom: „O sladki Jezus, moj božji Zenin, pomagaj mi, da ostanem čista in nedolžna!“

Ko se je zvečerilo, je rekla Valerijanu: „Poslušaj me, dobri prijatelj! Povedala ti bom skrivnost, ki je pa ti nikomur ne smeš razodeti. Angel božji me varuje noč in dan. Če mi boš storil ti kaj hudega, te bo kaznoval, če boš pa dober z menoj, potem bo imel tudi tebe rad.“

Nato reče mladi mož: „Rad bi videl tvojega angela.“

Cecilija mu odvrne: „Videl ga boš, če zavržeš poganške bogove in se okleneš pravega Boga.“

Tedaj vzklikne Valerijan: „Uči me spoznati svojega Boga!“

Nato je pobožna devica peljala mladeniča k papežu, ki ga je poučil v sveti veri in ga je krstil.

Precej po krstu je tekel Valerijan domov, kjer je našel Cecilijo zatopljeno v molitev in poleg nje je stal čudovito lep angel, ki je držal v rokah dva dehteča venca, spletena iz samih belih lilij in rdečih rož.

Valerijan je pokleknil. Angel pa je ponudil venca njemu in Ceciliji in je rekel: „Vzemita ta dva venca, ki sta iz raja in dobro jih

spravita, zakaj venca ne bosta izgubila prijetnega duha in svežosti, dokler ostaneta vidva čista.“

Nato se obrne angel k Valerijanu in mu pravi: „Gospod ima nad teboj veliko dopadajenje. Želi si kako stvar in izpolnila se ti bo!“

Pobožni mladenič ni prav nič pomišljal in je odgovoril: „Želim, da postane tudi moj brat Tiburcij kristjan.“

Angel se nasmehne: „Naj se zgodi, kar želiš, zakaj taka prošnja je Bogu prijetna.“ Nato izginje.

Ko sta Valerijan in Cecilija še molila, pride Tiburcij in vzklikne ves začuden: „Kako krasno diši tu po lilijah in rožah! Odkod jih imata v tem jesenskem času?“

„Ljubi brat,“ mu pravi Valerijan, „to so čudovite cvetke iz nebeškega vrta, kjer dehti večna pomlad. Pusti napačne bogove, kot sem jaz storil, in tudi ti boš prejel tako cvetje.“

Kmalu nato je postal tudi Tiburcij goreč kristjan in je s Cecilijo in Valerijanom zvesto služil Odrašeniku.

Izbruhnili pa je tedaj strašno preganjanje kristjanov. Poganski sodnik je poklical predse Cecilijo, Valerijana in Tiburcija in jim je ukazal, naj darujejo malikom. Ker pa tega niso storili, jih je dal umoriti.

Zdaj pa se izprehajajo vsi trije že mnogo stoletij po dehtečem in cvetečem nebeškem vrtu, sredi lilij in rož, sredi devic in mučencev.

P. KRIZOSTOM:

VITEZ IN ZMAJ.

„Jurček, zdaj se pa pojdi na vrt igrat,“ reče mama svojemu devetletnemu sinčku, ki je ravno izvršil svoje naloge.

Jurček pa se obrne proseče do matere: „Mamica, prosim, ali ne bi smel raje brati ‚Življenje svetnikov‘? Popoldne smo imeli telovadbo na šolskem dvorišču in bil sem dosti na zraku. Jezusa pa sem obiskal v cerkvi že pred poukom.“

„No potem pa le beri!“ mu dovoli mati.

Nekaj časa je bilo v sobi vse tiho. Mati je šivala pri oknu, Jurček pa se je zamaknil v svojo knjigo, ki je bila polna prelepih življenjepisov svetnikov in polna krasnih slik. Jurček je vsak dan nekoliko bral iz te lepe knjige. Odkar pa je bil na tem, da stopi v zvezo malih Frančiškovih Križarjev, mu je knjiga še prav posebno prirasla na srce. Od svetnikov se je hotel učiti, da bi Jezusa vedno bolj ljubil.

Najbolj mu je bil seveda všeč sveti Frančišek, ki si ga je izvolil kot njegov križar za očeta in vojskovodjo.

Za sv. Frančiškom pa mu je bil najbolj pri srcu njegov patron hrabri vitez sv. Jurij.

V knjigi je bil narisani v sijajni vitežki opravi, na belem konju, ko je ravno zasadil dolgo sulico ostudnemu zmaju v široko zevajoče žrelo.

O to je res nekaj krasnega, je razmišljal Jurček. Škoda, da v današnjih dneh ni nobenega zmaja več na svetu. O kako imetnitno bi bilo, če bi tudi jaz mogel izvršiti tako velika dela za Boga in Cerkev! Moja slava bi šla po celem svetu in Zveličar bi mi dal venec zmage in svetniški sijaj!

Dandanes imamo le vsakdanje opravke — nič posebnega. Zmaji in druge pošasti so izumrli — škoda. O da bi mogel postati tak svetnik!

Goreče je opazoval Jurček podobo svojega patrona in je od časa do časa globoko vzdihnil.

Mamica ga je pa smehljaje opazovala; dobro je vedela, kaj misli.

Jurček je bil dober deček; pridno se je učil verouka, rad je hodil v cerkev in vedno je ubogal.

In vendar — Materin obraz se je zresnil. Mati se ni mogla povsem radovati nad svojim otrokom; Jurček je imel namreč veliko napako — rad je lagal.

Kako je to bolelo dobro mamico, ki ni mogla razumeti, kako da se je vdal sicer tako dobri deček temu ostudnemu grehu.

Če se ne bo odvadil lagati zdaj, se bo laž v njegovo dušo tako zajedla, da je pozneje ne bo mogel nikdar več izruvat.

Res da Jurček ni lagal iz hudobije, temveč iz nepremišljenosti in pomanjkanja trdne volje. Vse prošnje in vsi opomini so bili do zdaj brezuspešni.

„Kaj pa opazuješ tako goreče, Jurček!?“ ga vpraša mamica.

„Podobo svojega patrona, mama. Le poglej ga visoko na konju! Ali ni lep? Konj se plaši; boji se strašnega zmaja, ki hoče oviti njega in jezdeca s svojim repom. Toda vitez je zmagal. O mama, kako zelo je škoda, da zdaj ni več zmajev na svetu!“

„Ali bi tudi ti rad postal tako hraber vitez?“

„Da, premagati zmaja in postati junak — to bi bilo nekaj zame,“ pokima Jurček.

Mati za trenotek pomolči, nato pa pravi:

„K meni sedi, Jurček, in poslušaj me! Torej ti bi rad postal tako hraber junak, kot je bil sv. Jurij. Rad bi premagal zmaja — ali ne? — Poslušaj, fantek moj, tudi danes živi na svetu še mnogo zmajev in strašnih pošasti. — — Da, le glej me začudeno — kar ti govorim, je sveta resnica. Sicer niso take vrste zmaji, kot vidiš enega tu na sliki, ampak drugačni: zmaji ošabnosti, zmaji jeze, zmaji lenobe in drugi. Ti ne stanujejo v votlinah, ampak v človeških srcih.“

In veš, poznam dečka, ki bo stopil v kratkem v zvezo malih Frančiškovih križarjev in si bo izbral velikega viteza Frančiška za svojega vodnika. Ta deček kaj rad govori o junakih, toda sam ni junak, zakaj v njegovem srcu stanuje strašen zmaj: zmaj laži, ki vlada nad njim in ki je zasadil svoje kremplje v njegovo srce in pustoši njegov lep vrt. In v to srce prihaja Jezus! — o kako mora biti žalosten, ko vidi tam tolikšno razdejanje!“

Jurček postane rdeč. Osramočen povesi svojo glavico in si ne upa nič izpregovoriti.

Mati pa mirno nadaljuje:

„Ta deček ne ljubi tistega zmaja laži; rad bi se ga iznebil, toda nima dovolj junaštva.

Ni še dolgo, ko je ta deček polil v šoli steklenico črnila, ko ni bilo nikogar poleg. Ko ga je pozneje učitelj vprašal: „Ali si storil to ti?“ je odgovoril ves zmeden: „Ne.“ — in je lagal. Zmaj je planil iz njegovega srca in dečka premagal.

Nekoč pa je ubil doma iz nepazljivosti kozarec. Ko ga je mamica vprašala, če je storil to on, je lagal iz strahu pred kaznijo. Vsi so sumničili tedaj služkinjo, dokler ni prišla resnica na dan. Zmaj ga je zopet premagal.“

Tedaj pa se Jurček ni mogel več zdržati. Na glas je zajokal in se oklenil mame:

„Mamica, poboljšal se bom.“

Mati ga pa resno pogleda:

„O moj dragi, to si ti že nešetokrat obljubil — pa nikdar izpolnil. Vem, da misliš resno in da imaš najboljšo voljo — toda hudobni zmaj je vse silnejši, kot pa ti misliš.

Zdaj bo pa treba drugače začeti. Postati moraš pravi vitez sv. Jurij in se hrabro boriti proti zmaju. Povedala ti bom tudi, kakšnega orožja se moraš posluževati v boju:

Prvo orožje proti zmaju je molitev. Vsako jutro prosi prav goreče ljubega Zveličarja pomoči v boju zoper trdovratnega sovražnika. Priporoči se tudi sv. Frančišku in sv. Juriju, da prosita zate.

Drugo orožje je čuječnost. Vedno pazi, da se ne zlažeš v sili ali iz strahu.

Tretje orožje pa je pogum in zatajenje samega sebe. Deček mora biti že po svoji naravi pogumen in hraber — ti pa hočeš postati celo križar in vitez sv. Frančiška. Lep bi bil tak križar, ki ga vsakdo premaga.

Le bojazljivosti nobene! Če si storil napako, potem moraš imeti tudi pogum, da napako priznaš.

Zares, veliko poguma in trdne volje je treba, da človek samega sebe premaga in pove neustrašeno resnico, tudi če je radi tega kaznovan ali osramočen. Le verjemi mi, v tem je pravo junaštvo!

Če te torej napade skušnjava, da bi lagal, potem pa reci: „Zmaj laži naj bi me premagal? Ta bi bila lepa. Ne! Nikoli! Kakor drugi vitez Jurij ga bom premagal. Bom videl, kdo je močnejši — ta ostudna zver ali jaz... Boj se me, zmaj! Zakaj z mano se vojskuje Gospod. Vse premorem v njem, ki me močnega dela.“

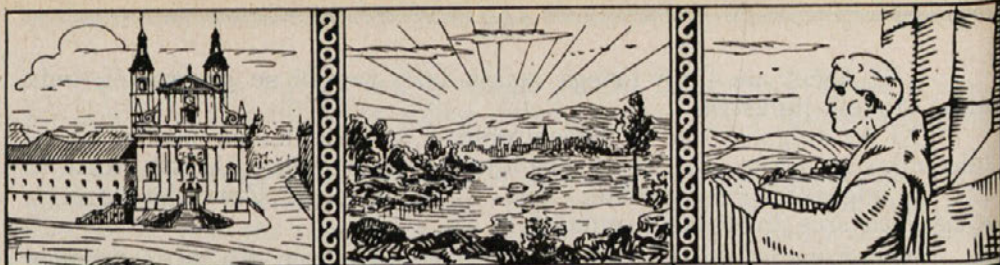
Poglej, otrok moj, če boš tako ravnal, potem boš v kratkem pobil peklenškega zmaja na tla. Bodi hraber, ker hrabre podpira Bog.“

Jurček je že davno nehal jokati in je pazljivo poslušal mamo. Ko pa je končala zadnje besede, je planil kvišku.

„Da, mamica“, je vzkliknil z žarečimi očmi, „tako bom storil. Boš videla, kako bom prebodel ostudnega zmaja. Sv. Frančišek me bo vesel, ko bom stopil v njegovo križarsko zvezo kot novi vitez Jurij.“

„Tako je“, reče mati in poljubi svojega sinčka.

Jurček je držal svojo besedo. Njegovih ustnic ne omadežuje nobena laž več. Postal je res pravi vitez in je vsem Frančiškovim križarjem prelep zgled.

????????? **VPRASALNI KOTICEK** ???????????

P. HUGO:

1. Nekdo mi je rekel, da na rožni venec, ki ima mesto debelih jagod male svetinjice, ne morem dobiti odpustkov. Ali je res? — T. Ž.

Da res. Tako je določila tozadevna rimska kongregacija sv. oficija. O tem vprašana je 13. marca 1909. odgovorila: Nihil est innovandum. Nič naj se ne spreminja v tem, kar je bilo doslej v navadi. V navadi pa so bile za Očenaše debelejšje jagode, ne svetinjice. Samo roženvenci Žalostne Matere božje imajo že delj časa svetinjice mesto jagod. In za te še veljajo svetinjice. Drugih roženvencov te vrste ne kupujte, ker jim noben duhovnik ne more nakloniti odpustkov.

2. K sv. maši svoje otroke ob nedeljah že še spravim. K pridigi pa pravijo, da ni zapovedano hoditi. Kaj naj naredim? — T. Z.

Res je, da k pridigam hoditi sedaj po cerkveni postavi ni zapovedano, kakor je bilo v srednjem veku, ampak le svetovano. Vendar kak vzoren kristijan dotični, ki ima čas, a noče iti, gotovo ni. Rimski katekizem pravi, da je dobrega kristjana nevredno, božjo besedo zaničevati ali zanikerno poslušati. A če se taki zanikerneži ne pregreše proti izrecni cerkveni zapovedi, se kaj lahko in ne redko pregreše proti še svetjši božji zapovedi. V moči božje zapovedi je vsak kristjan dolžan, se poučiti o temeljnih resnicah svoje vere. Ako ni poučen, je pod smrtnim grehom vezan se poučiti. Seveda se lahko tudi sam pouči, ne da bi hodil k pridigam, s tem, da prebira katekizem, ali pa kake druge nabožne knjige in časopise. Toda koliko pa je takih, ki jim živa beseda božja ne diši, a bi se zanimali za mrtvo? Skušnja uči, da tisti, ki k pridigam ne hodijo, tudi nikoli nič nabožnega ne bero, vsaj ne z dobrim namenom, da bi se o veri poučili. Odtod včasih naravnost neverjetna nevednost v verskih stvareh, celo pri takih, ki so drugače izobraženi. Ti in vsi, ki so tako nevedni, so pod grehom, celo smrtnim grehom, če so v bistvenih stvareh nevedni, dolžni hoditi k pridigam, ali se pa sami poučiti o verskih resnicah.

3. Ali velja za ponovni obisk cerkve, če se gre iz cerkve v zakristijo? — S. F.

Sodili bi da ne, če je zakristija, kakor običajno, s cerkvijo v neposredni zvezi. Da bi Rim, ki je v tem kompetenten, ali kdo drugi glede tega merodajen, kako drugače izjavil, nam ni znano. Vemo le, da velja, če pride kdo od zunaj, pa v zakristiji napravi obisk cerkve, zlasti če ne more v cerkev.

4. Nekateri nabiratelji porcijunkulskih odpustkov so se, kakor sem opazil, kar na cerkvenem pragu vračali nazaj v cerkev po nov odpustek. Je-li to veljavno? — S. F.

Je težko kaj gotovega reči. To vem, da tisti, ki radi kake ovire ne more v cerkev in zunaj na pragu, ali pa tudi na pokopališču okrog cerkve, opravi predpisane molitve, lahko spolni ta pogoj, ker se smatra,

da je, kakor pravimo, moralno v cerkvi. Podobno bi dejal, da je tisti, ki je notranja vrata za seboj zaprl in stopil v cerkveno lopo, ali na prag, moralno že zunaj cerkve. Zdi se mi pa, da taki popolne odpustke malo prekomod vzamejo. Bi bilo bolje manj, pa tisto dobro. Sicer zna veljati o njih: Multiplicasti gentem, sed non laetitia. Namnožil si jih, a veselja nisi pomnožil.

5. Mislila sem, da se isti dan lahko vdeležim več popolnih odpustkov, radi raznih bratovščin v katerih sem. A sedaj sem v Vašem listu brala, da samo enega? — A. B.

Ker niste vsega prav razumeli, še enkrat: Da, za isto dobro delo, isto molitev, isti dan samo enega, ako ni izrecno drugače povedano. Izjeme so med drugim: Porcijunkuljski odpustki, odpustki dominikanskega rožnega venca, če se moli pred sv. Rešnjim Telesom v cerkvi in še nekateri drugi. Te, popolne in nepopolne lahko dobite večkrat na dan, če pogoje večkrat izpolnite. Ako ste pa v več bratovščinah, ki Vam za isti dan naklanjajo več popolnih odpustkov, se lahko vseh vdeležite, a pod pogojem, da obisk cerkev, če se zahteva, ali pa molitev po namenu sv. očeta tolikokrat ponovite, kolikor popolnih odpustkov hočete dobiti. In to ostane: Za Porcijunkulo je treba moliti 6 Očenašev itd., za druge odpustke 5 Očenašev itd.

DROBNARIJE.

1. Tretji red.

Škofjeloško okrožje: Umrlí so: Loka: Gašpersiĉ Tomaž, Potoĉnik Janez, Berĉiĉ Ignacij, Bernik Marija, Hafner Ana, Oraniĉ Marija. — Stara Loka: Završnik Jurij, Štelcar Jakob, Završan Val. (novinec), Pokorn Marija. — Rateĉe pri Loki: Krajnik Marija, Bertonceľj Marija. — Sora: Pirc Marija. — Selca: Troha Lucija. — Šmartin pri Kranju: Oman Marija. — Poljane: Dolinar Marijana.

2. Za armado sv. Križa.

A. Darovi: Glušiĉ Marija Din 474, Guštin G. Din 425, Žurman Neža Din 176, Kolšek Marija Din 160, Rožman Uršula Din 150, Rode Mar. Din 80, Rogel Jera Din 40, Hafner Marija Din 30, Bobovec Martin Din 26, Hudoklin Uršula Din 22, Bregar Ana, Kvas Ana po Din 10, Kallan Franc Din 8.50, Kovaĉiĉ Marija Din 5. Zbirke po župnijah in samostanih: Franĉišĉanski samostan Kamnik Din 201.50, župnija sv. Barbare Din 100, župnija Štanga Din 97.50. Franĉišĉanski samostan pri sv. Trojici Din 81.70. Franĉišĉanski samostan Novo mesto Din 23.

B. Rajni: Zabukovec Roza, Leskovšek Anton, Podgornik Julija, Zabukovec Eliza, Plaznik Ana, Kopriva Agneza, Potoĉnik Franĉišĉka, Nagode Ana, Turšiĉ Janez, Vercolek Agneza, Honĉnik Jurij, Peĉeĉnik Marija.

3. Šolske sestre v Mariboru:

Umrla je S. M. Alojzija Hoegenwart. Roj. 25. jun. 1869 v Ilirski Bistrici. Po krstu Marija. Preobleĉena 15. avg. 1896 v Mariboru. Umrla istotam 4. okt. 1929.

Vsem rajnim veĉni mir po naših priprošnjah!

4. Zahvala.

Zahvaljujem se sv. Jožefu, sv. Janezu Vianeyu in S. Celini za zadobljeno zdravje in redovniški poklic.

S. Mirta.

5. Dar.

Za cerkev sv. Frančiška v Šiški Tretji red v Brežicah
Din 100.

UREDNIKOVA BESEDA.

V večjem številu smo poslali »Cvetje« takim, ki ga niso naročili, s pripombo, da je plačano. Za to se imajo zahvaliti svojim ameriškim znanecem in prijateljem, ki jih je urednik obiskal. Nekateri so plačali za eno, drugi za dve, eni celo za tri leta. Dotični naj bodo mirni. Dokler je plačano, jih ne bomo nadlegovali.

Leto se nagiba h koncu. Kakor vidite smo Vam dali, kar smo obljubili. A da smo Vam mogli dati, je moral urednik na daljno pot čez morje. Ameriškim rojakom gre hvala, da nismo bili prisiljeni obsega lista zmanjšati, ali pa zabresti v dolgove.

Prav lepa Vam hvala, dragi rojaki onstran morja, za vso Vašo prijaznost in naklonjenost listu in njega uredniku. A to ni zadnja beseda o tem. Zaenkrat Vas samo opozarjamo, da je bila ta številka odposlana vsem ameriškim naročnikom, tudi tistim, katerih naslove je urednik s seboj prinesel, ker se jih ni izplačalo malo pred njegovim odhodom po pošti pošiljati. Teh je bilo okrog 200. Med njimi so bili pred vsem oni iz Clevelanda in Loraina, ter oni iz raznih naselbin, ki so se odzvali pismenemu pozivu. Drugim se je začelo že prej pošiljati. Ako bi odslej kdo kake številke ne dobil, iz kateregakoli vzroka, ga prosimo, naj se obrne v Lemont, kjer bo uprava (office) za Ameriko. Mi hočemo in bomo skrbeli za to, da bo vsak vse pošteno dobil, kar je plačal.

In Vi rojaki v domovini, posebno še Vi tretjeredniki, ne dajte se osramotiti od Amerikancev. Saj tudi oni ne pobirajo dolarjev po cestah, ampak si jih morajo trdo služiti, a so se z malimi izjemami, če res niso mogli, vsi naročili, kjer sem se oglasil. Mnogi so mi rekli: Imamo že našo »Ave Maria«, imamo tudi starokranjski »Bogoljub«, imamo »Glasnik«, imamo »Katoliške misijone«, pa bomo še »Cvetje« naročili. Našel sem delavsko družino, ki je imela naročenih 9 angleških in 9 slovenskih listov. Okrog 50 dolarjev letno plačujejo samo za naročnino in vendar je naročila tudi »Cvetje«. Pa bi Vi ne mogli letno 15 Din skupaj spraviti. Tega ne verjamem. Malo več smisla za zdravo duševno hrano in za apostolat tiska je treba, pa se najdejo tudi sredstva, zlasti če so tako malenkostna kot je naročnina na naš list.

Zato ne bomo mirovali, dokler ne bo vsak član III. reda naročen na svoje glasilo. Vemo, da se to ne bo že s prihodnjim letom zgodilo. Trdno pa upamo, da bomo z bodočim letom napravili velik korak naprej in da se to zgodi, Vas že sedaj pozivljamo na delo. Ker ima III. red in njegovo glasilo z malimi častnimi izjemami zaslombo le v samem sebi in svojih voditeljih, mora tudi sam gledati, da se uveljavi in svoje glasilo razširi. S to zavestjo vsi na delo! Drevo brez cvetja spomladi, je drevo brez sadu v jeseni. Drevo, ki spomladi slabo cvete, v jeseni slabo rodi. Naj naš III. red to nase obrne in izvaja primerne sklepe. Njegove voditelje pa prosimo, naj nam čim prej sporoče natančne naslove, kolikor so jim znani, onih članov posameznih podrejenih skupščin, o katerih vedo, da imajo smisel za apostolat dobrega tiska.

Urednik.